

E. EVA-RO-SO

58

Maria
studly hosted on
otobucket *học*

Maruxia đi học

Tác giả: Evghenhi Shvarts

Người dịch: Bạch Dương

(NuocNga.net)

*Lớp một ơi lớp một
Đón em vào năm trước
Nay giờ phút chia tay
Gửi lời chào tiến bước
Chào bằng đèn cửa sổ
Chào chỗ ngồi thân quen...*

Trên đây là trích đoạn bài thơ quen thuộc với chúng ta một thời. Đó chính là lời bài hát trong bộ phim thiếu nhi của Liên Xô “Học sinh lớp một” được sản xuất năm 1948. Ở Việt nam từng đã có cuốn truyện tranh “Maruxia đi học” nói về nội dung bộ phim này và nó rất gần gũi đối với các thế hệ thiếu nhi trước đây. Nhân dịp Ngày quốc tế thiếu nhi, Bạch Dương xin dịch tặng các độc giả NuocNga.net câu chuyện này

Truyện “Maruxia đi học” gồm 13 phần nhỏ. Mỗi phần có một cái hay và thú vị riêng. Nhưng cả câu truyện nói về Maruxia, một cô bé được nuông chiều, uốn éo, hay làm nũng. Đến trường bé rất khó làm quen với phong cách sinh hoạt, những quy định chung của trường học Xô viết. Tuy nhiên, được sự giúp đỡ tận tình của cô giáo và sự nhạy cảm của tất cả các bạn, bé đã trở thành cô bé sống có kỷ luật, chan hoà, vị tha và được tất cả bạn bè yêu mến.

1. Maruxia lần đầu đến trường như thế nào?

Tại trường nữ sinh số 156 - quận Stalin.

Maruxia đứng đối diện với trường học, đó là một cô bé 7 tuổi, bé đang nhìn chăm chú về phía ngôi trường. Có thể nghĩ rằng cô bé đang đếm ở đó có bao nhiêu ô cửa sổ, bao nhiêu ống máng nước, bao nhiêu cái ban công, và biết bao nhiêu cái mái che. Cặp bên nách bé là một cái hộp rất to.

Ngắm nghía một hồi, bé Maruxia ra vẻ dừng cảm tiến gần tới cổng trường, bé mở cửa nhưng vẫn không mở được. Bé giằng thật mạnh, nhưng cánh cửa vẫn im lìm không nhúc nhích. Sau đó bé nín tay nắm cánh cửa, mãi cái lò xo cần thuỷ mới chịu ngả theo, cuối cùng cánh cửa trường học đã mở ra trước Maruxia gan góc.

Maruxia bước vào trường và dừng lại một cách ngỡ ngàng. Trước mắt bé là một hành lang lớn rộng như cái sân. Có nhiều những cây mắc áo trông không đứng đó. Không gian ở đây thật tĩnh lặng và trống trải. Chẳng lẽ nào trong tất cả các ngôi nhà to lớn đều không có những tâm hồn sống động sao.

Bỗng nhiên Maruxia nghe thấy xa xa có tiếng hát của ai đó vọng lại.

Bé xông lên cầu thang, chạy lên phía trên, lắng tai nghe. Một cái hành lang cao, và rộng thênh thang. Một bên là những cửa sổ sáng choang vừa mới được lau chùi, còn một bên là những cánh cửa ra vào tối sẫm. Và đây, chính tại sau cánh cửa này đã vang tiếng hát, bé gõ cửa.

– Cứ mở cửa ra nhé, cửa không cài đâu – bé nghe thấy một tiếng đàn ông.

Bé bước vào, và nhìn thấy...một căn phòng trống to lớn. Sàn nhà bị vấy bẩn bởi lớp vôi và sơn. Người thợ quét sơn đang đứng trên cái giàn cao và hát bài gì đó, chú đang sơn khung cửa sổ.

– Cháu chào chú ạ - cô bé lễ phép chào.

– Chào cháu – chú thợ sơn trả lời.

– Chú ơi, cho cháu hỏi, ngôi trường này vẫn chưa chuẩn bị xong hả chú ?

– Cháu cần biết xong hay chưa xong để làm gì?

– Vậy nhớ mừng Một tháng Chín không khai trường được thì sao ạ?

– Cái gì, cái gì – người thợ sơn kinh hãi – Đây là công việc của các chú, các chú hiểu ngày Mừng Một tháng Chín là ngày gì chứ.

– Vâng ạ, - cô bé reo lên sung sướng - chú ơi, cho cháu biết vậy tại phòng nào có thể đăng ký học vào lớp Một ạ ?

– Trong phòng số 38 - người thợ sơn trả lời

– Phòng 38 nghĩa là thế nào ạ?

– Thế nào nghĩa là sao?

– Cái phòng 38 ấy ạ?

– Biết nói với cháu thế nào ? Thì ba tám nghĩa là ba mươi tám ấy. À, chú hiểu rồi! Cháu vẫn chưa biết chữ số.

– Cháu biết mà, cháu biết số 0 này, số 1 này. Cháu còn biết cả số 6 nữa nhé. Cháu nhớ cả số 9, nhưng số 38 thì cháu quên rồi.

– Chú hiểu rồi - người thợ sơn trả lời. Thế này nhé, cháu cứ đi dọc theo hành lang và ngắm, nếu phòng nào có nhiều những em bé gái đi ra thì ở đó là nơi đăng ký học đấy, cháu hiểu chưa?

– Cháu cảm ơn chú – Maruxia trả lời và một lần nữa bé chạy vào hành lang.

Bé ngồi lên bệ cửa sổ. Bé nhẩn nại ngồi chờ. Bé lắng nghe. Và kìa, cuối cùng một trong những cánh cửa đã mở ra, một người phụ nữ trẻ bước ra hành lang. Người phụ nữ trẻ dắt theo tay một bé gái đội mũ trắng.

– Con thấy không, Verotrka - người phụ nữ nói. Cô giáo mới phúc hậu làm sao, vậy mà con lại không muốn đến trường...

Maruxia chạy nhanh vào phòng mà Verotrka vừa đi ra.

Mắt cô bé hoa cả lên.

Trước tiên, bé nhìn thấy bộ váy đồng phục màu nâu, vòng cổ viền trắng, yếm màu đen.

Bộ váy được đính lên cái bảng gỗ dán, xung quanh tường dán giấy hoa. Bé thấy trong tủ kính trưng bày bộ sách giáo khoa lớp 1, bút mực, bút chì và những quyển vở - tất cả những gì cần thiết cho các bé đến trường trong buổi học đầu tiên.

Sau cái bàn, đối diện với cánh cửa có hai người phụ nữ ngồi. Có lẽ là các cô giáo. Một cô trẻ hơn đang ghi chép gì đó trên tờ giấy lớn. Còn người phụ nữ kia già hơn, nhìn Maruxia qua cặp kính tròn. Đôi mắt đen của người phụ nữ qua cặp kính cảm giác to và khó đâm dăm.

Người phụ nữ trẻ lên tiếng âu yếm:

- Đừng sợ, cô bé ạ.
- Cháu chào cô - Maruxia chào người phụ nữ.
- Cô tên là Anna Ivanova
- Cháu chào cô Anna Ivanova – Maruxia chỉnh lại
- Còn cháu là gì? Cô giáo hỏi bé.
- Cháu tên là Maruxia Orlova
- Cháu đến đây làm gì vậy?
- Cháu đi đăng ký học ạ.
- Sao cháu lại đến đây một mình mà không có bố mẹ đi cùng ?
- Bố cháu không có nhà, bố cháu là phi công, bố cháu vừa bay đến Zapaliare, còn mẹ cháu thì không thể đi. Hôm qua mẹ cháu hứa là hôm nay sẽ đi, còn hôm nay thì lại nói là đợi đến ngày mai.
- Còn cháu thì lại không thích chờ đợi à? Cô giáo có mái tóc bạc hỏi bé.

– Tất cả các bạn gái khu cháu đều đã đăng ký – Maruxia giải thích, mẹ cháu thì bận. Cháu tự đến và có đem theo cả giấy tờ đây ạ.

– Giấy tờ gì? Cô Anna Ivanova hỏi

– Giấy tờ ấy ạ.

– Vậy cháu lấy nó ở đâu?

– Ở ngăn tủ, trong một cái hộp nhỏ ạ. Tất cả đây ạ, cô cứ lấy những gì cô cần. Còn cái nào cô không cần thì cháu sẽ đem về nhà.

Maruxia lục tung cái hộp lên và chìa cho cô giáo xem một loạt giấy tờ.

– Đây là hộ chiếu của bà, đây là biên lai thu tiền điện thoại. Đây là thư của bố. Còn đây, trong cái phong bì này là nhúm tóc của cháu khi cháu một tuổi. Đây là những sổ huân huy chương. Đây là mẹ cháu - mẹ cháu là bác sĩ. Trong thời gian chiến tranh mẹ cháu là đại úy phục vụ trong quân y viện. Còn đây là cháu, lúc ấy cháu mới hai tháng.

– Đủ rồi ! cô Anna Ivanova đóng hộp lại và nói.

– Đợi một phút – cô giáo thứ hai lên tiếng. Chị hãy đưa cho tôi xem hoá đơn điện thoại, được rồi, xin cảm ơn chị.

Chăm chú nhìn hoá đơn điện thoại, cô bước ra khỏi phòng.

– Maruxia – cô Anna Ivanova gọi bé - tốt lắm. Nghĩa là cháu rất muốn học, đúng không nào?

– Dạ, rất muốn ạ.

– Vậy cháu đã biết làm những gì rồi? Cháu biết đọc chứ?

– Vâng – Maruxia trả lời. Vâng đây, cô xem nhé. Maruxia cúi xuống quyển sách nhỏ và đọc, tay giở sách và bé chỉ tìm thấy những chữ cái quen thuộc:

– Đây là chữ A, đây là chữ U, còn đây là chữ R, cả chữ Я “IA” nữa này. Cháu cũng biết cả viết nữa đấy.

– Được rồi, vậy cháu hãy viết cho cô chữ gì đó. Bút chì cháu đây, giấy của cháu đây.

– Maruxia bắt tay vào viết và viết rất nắm nót. Các cô giáo đứng xem và nhìn thấy bé viết tên mình bằng những chữ cái tròn trịa, lưu loát “Maruxia”.

– Cháu viết vậy đúng không ạ? Bé ngẩng lên hỏi.

– Không được đúng lắm. Hai chữ cái của cháu viết không đúng hướng. Cháu có thấy không?

Và cô Anna lấy bút chì gạch chân hai chữ cái R và IA.

– Đúng rồi ạ, cháu đọc thì đúng nhưng thỉnh thoảng không hiểu sao cháu cứ viết sai.

– Maruxia, hãy nói cho cô biết, cháu là cô bé biết vâng lời đấy chứ?

– Rất vâng lời ạ - Maruxia trả lời.

– Vậy nghĩa là hôm nay cháu đã xin phép mẹ để tự đi đến trường rồi chứ? Maruxia im lặng.

– Cháu hãy trả lời đi, Maruxia –Cô giáo kiên nhẫn hỏi.

– Cháu xin phép rồi ạ - Maruxia lúng búng.

– Vậy mẹ đã cho phép cháu ?

– Không ạ! - Maruxia khẽ thở dài.

– Nghĩa là cháu không vâng lời mẹ?

– Cháu đã không nghe lời ạ. - Maruxia thì thầm.

- Tại sao vậy?
- Cháu không biết...
- Vậy tất cả nghĩa là vì ...
- Cháu rất muốn ạ.
- Cháu thấy đấy, như vậy là cháu là cô bé không biết vâng lời rồi.
- Không, cháu vâng lời ạ, nếu cô muốn cứ hỏi ai đó.

Có tiếng gõ cửa.

- Có đây, chúng tôi đang hỏi – cô giáo thứ hai nói. Xin mời vào.

Mẹ của Maruxia bước nhanh vào phòng. Bà mẹ thở hắt hắt, rõ ràng bà vừa cố chạy nhanh hết sức mình.

Maruxia lặn vào mẹ.

- Mẹ, mẹ ơi, mẹ nói với cô giáo là con biết vâng lời đi.
- Mẹ đã nói rồi - mẹ Maruxia nói - nhưng mẹ sợ các cô giáo không tin mẹ.
- Chào bà Nina Vaxileva, mời bà ngồi – cô Anna Ivanova lên tiếng. Con gái bà đã chia cho chúng tôi xem rất nhiều giấy tờ, vì vậy chúng tôi biết được tên của bà, số điện thoại gia đình và biết được cả bé Maruxia lúc hai tháng tuổi như thế nào.
- Ôi, Maruxia, Maruxia – bà mẹ thở dài. Cũng may là bà đã không tóm được con. Bà có thể phát bệnh mất nếu biết con mất tích thôi.

Maruxia im lặng.

- Vậy nhé, Maruxia, cháu thấy đấy – cô Anna Ivanova nói - Cháu đã không nghĩ về điều này, vậy là cháu mới chỉ nghĩ đến mình. Trong lớp cháu sẽ có khoảng 40 bạn đấy, cháu sẽ hoà hợp với các bạn như thế nào nếu cháu chỉ nghĩ đến mình thôi?
- Cháu không như vậy! – Maruxia tin tưởng khẳng định. Cháu sẽ nghĩ đến tất cả mọi người, rồi cô xem.

– Được rồi, tốt lắm – cô Anna Ivanova nói – cô sẽ nhận cháu vào trường, nhưng cháu không được làm bà sợ nữa nhé và phải biết nghe lời mẹ. Cháu nhớ rằng từ giây phút này gần như cháu đã là học sinh lớp một rồi đấy. Cháu hãy làm sao giữ mình luôn tốt nhé.

– Cháu sẽ cố gắng luôn giữ mình tốt ạ.

– Rồi cô xem!– cô Anna Ivanova nhắc lại lần nữa. Mẹ và Maruxia tạm biệt các cô giáo ra về.

– Đấy, mẹ thấy không – Maruxia cất tiếng - Thế là các cô giáo đã tiếp nhận con rồi, còn mẹ thì lúc nào cũng bảo đến mai, đến mai....

2. Maruxia đã không vâng lời bà như thế nào?

Có hai chị em gái là Maruxia và Sura. Maruxia bảy tuổi rưỡi, còn Sura - mới có năm tuổi. Một hôm, chúng ngồi bên cửa sổ và đang tô má cho búp bê. Bất chợt bà bước vào phòng và nói:

– Gì thế, các cô bé ơi, bố sắp đi làm về rồi, mẹ cũng sắp về rồi, cũng chẳng mức sắp ra làm gì vội. Bà phải chạy ra cửa hàng có chút việc, các cháu ở nhà nhé. Được không nào?

Maruxia im lặng không trả lời, còn Sura thì lanh chanh:

– Vâng ạ, nhưng bất thành linh nhỡ cháy nhà thì sao hả bà?

– Khiếp khủng quá – bà cáu – Ở đâu ra mà cháy? Các cháu không được sán lại bếp lò đấy thì chẳng cháy được đâu.

– Nhưng nếu bọn cướp ập vào thì sao? Sura lại hỏi.

– Thì các cháu tuyệt đối không được mở cửa cho bọn chúng vào – bà trả lời – Các cháu sẽ hỏi: “Ai đấy?” – và không được mở cửa. Thôi, bà tạm biệt các cháu nhé.

Rồi bà đi khỏi.

– Vâng ạ - Sura trả lời – Từ giờ trở đi chúng ta sẽ là chủ nhà! Thôi, vứt việc tô má cho búp bê đi, chị Maruxia ơi - tốt hơn nhất là chúng ta đi tìm kẹo trong tủ. Mọi người đi hết rồi.

– Em đừng có quấy rầy chị - Maruxia nói.

Sura thở dài và một mình tiến về chỗ chiếc tủ, nhưng bé chưa tới nơi. Bỗng đâu đó như ở cầu thang có tiếng mèo kêu meo meo rầu rĩ. Sura thậm chí run lên vì mừng, bé hét lên:

– Chị Maruxia ơi, có con mèo đang đòi vào với chúng ta kìa.

– Thôi đi, đừng quấy chị nữa – Maruxia một lần nữa lại càu nhàu.

Maruxia vốn dĩ là cô bé bướng bỉnh. Khi bé đã bắt tay vào việc gì đó thì không có gì mà vứt nó đi cả.

– Em kéo nó vào nhà nhé.

– Nhưng chỉ thử thôi đấy – Maruxia nói. Nhỡ đây là mèo hoang. Nó sẽ cào tất cả chúng ta cho mà coi.

– Nó chắc chắn không phải mèo hoang đâu – Sura trả lời và lên ra gian ngoài.

Con mèo đang khóc ở đâu đó, rất gần sau cánh cửa.

– Kis, kis, kis – Sura gọi nó.

“Meo, meo!” – mèo âu yếm trả lời.

– Mèo muốn đến chỗ các chị ư? Phải không mèo bé bỏng ơ? – Sura hỏi.

“Meo, meo, meo” – mèo lại trù mến trả lời.

– Được rồi, có ngay đây – Sura nói và bắt đầu mở khoá cửa.

– Sura! – Maruxia nghiêm khắc quát – cô nhồm dậ – nhưng cô không bước ra gian ngoài. Cô lại vội vã tô má cho búp bê. Còn Sura suốt thời gian loay hoay với cái ổ khoá, rồi bé nhảy tót ra sân.

Con mèo nhìn thấy Sura, nó tròn xoe mắt và lập tức phi mười bậc thang lên phía trên, cứ như người mở cửa không phải là bé Sura nhỏ nhắn mà một người khổng lồ đáng sợ.

– Sao thế mèo ơ? – Sura ngạc nhiên.

Nghe thấy tiếng Sura, mèo phi tiếp thêm mười lăm bậc nữa, cứ như đó không phải giọng cô bé mà là súng nổ không bằng.

– Mèo ơ, mày chạy đâu đấy? Sura nói hết sức khế khàng và điệu dàng – Chị đây mà, Sura đây mà, người mà vừa nói chuyện với mày từ sau cánh cửa đấy.

Mèo nhón chân, thận trọng, thận trọng, nó đi lên cầu thang, không nhảy nữa, liếc nhìn Sura.

Một con mèo dễ thương quá! Con mèo màu tro, cả người nó bị dây bẩn bởi mạng nhện và bụi ở trong góc. Cần phải tranh thủ tắm cho nó trong chậu rửa bát trong lúc bà chưa kịp về. Một bên tai của nó bị sứt. Có lẽ nên bôi cho nó ít cồn I-ốt mới được. Chao ôi, nó mới gầy còm làm sao! Có lẽ đây là con mèo gầy nhất trên thế gian này mất. Khi cô bé chỉ còn cách con mèo ba bước chân, mèo không trườn mắt lên như điên nữa mà ngó lơ thăm dò. Đúng còn hai bậc nữa thôi là Sura có thể vuốt ve nó được. Bỗng cánh cửa căn hộ nhà Sura đóng sầm một cái. Con mèo một lần nữa, giống hệt mèo hoang, nó giương mắt, nhảy phốc lên trên, rồi lập tức biến mất, như thể không hề vừa có nó ở đây. Sura suýt nữa thì khóc. Bé quay lại. Đứng trước cửa ra vào đang đóng là một Maruxia nghiêm nghị, nhìn trông rõ khiếp.

– Sura đẩy ư – Maruxia nói

– Dạ - Sura đáp lại.

– Tốt lắm! Maruxia nghiêm khắc nói, điệu bộ hệt như mẹ cô lúc đang rất bực mình. Hay thật, lớn rồi, vậy mà còn chạy nhăng nhít ra khỏi nhà như em bé còn đang bú. Về mau!

Cô chạy lên cầu thang, túm vai Sura, triệu Sura xuống, lôi về nhà. Cô kéo nắm đấm cửa nhưng cánh cửa không mở. Cô kéo một lần nữa, sau đó lấy hết sức giật tay nắm – nhưng tất cả vô ích - cửa vẫn không mở.

– Chúng ta bị sập cửa rồi – Maruxia khóc oà lên – chúng ta khoá nó mất rồi.

– Khoá đâu nào – Sura thì thào.

– Cửa bị khoá rồi - Chị vô tình sập cửa lại – bây giờ chúng ta đành ở lại ngoài cầu thang. Sura ngẫm nghĩ một lát rồi tự dưng cũng gào tướng lên, còn to hơn cả chị Maruxia. Lúc đó Maruxia lập tức an ủi em. Cô giống hệt như mẹ, âu yếm ôm lấy Sura và nói với bé:

– Thôi, thôi nào! Không sao, không sao đâu! Chị sẽ ở đây với em ...Chị đây mà...

– Vậy chúng ta sẽ phải làm gì bây giờ?

– Không sao, không sao đâu. Bà sẽ về ngay bây giờ. Hiện mới đang mùa thu, chưa phải đông. Chị em mình không bị chết cóng đâu mà sợ.

Maruxia cúi xuống và chùi mũi bằng gấu váy. Sau đó cô chùi luôn cho Sura, cũng bằng gấu váy Khăn mùi xoa thì đang ở rất xa – sau cánh cửa, trong phòng bị đóng mất rồi. Trên từng khu sân đèn đã bật sáng. Vẫn là chỗ quen thuộc: vài lần ngay tại chính cầu thang này các cô bé chạy lên, chạy xuống. Nhưng lúc này cầu thang đâu có vậy, chẳng giống mọi khi tí nào. Nếu nói một câu - tiếng xôn xao, ồn ào vọng lên, vọng xuống. Có cái gì đó kêu rí rách và chít chít trong tường. Cái chính, thật kinh khủng nếu đứng ở chỗ cầu thang này mà lại không bành tô, không mũ đội, và chẳng có gì che chắn cả.

Sura bỗng nhớ con búp bê Nhiuka lúc này đang nằm trong nhà, trên bậc cửa sổ. Có một mình. Trong căn hộ trống vắng. Không có ai ở đó cả! Sura nhớ lại.

– Nào, thôi nào! – Maruxia khẽ kêu lên - Chị đây...Các chị đây rồi...

Maruxia chưa nói xong thì cái gì đó đã xảy ra, thật kinh khủng. Từ căn hộ phía trên, hình như là tầng sáu, có con chó tên là Am đang chạy ra cầu thang. Am là con chó nhỏ - kích thước chỉ to hơn con mèo to một chút, bộ lông của nó màu hung, mặt nhỏ. Trên mặt mọc những sợi ria rậm trông mới dễ sợ làm sao, y như của người ấy. Con chó này ghét lũ trẻ con kinh khủng. Khi các cô bé tụ tập đi dạo, việc đầu tiên bà phải ngó ra cầu thang xem có con Am ở đó hay không. Rồi sau đó nếu như đường yên ắng thì các cô bé mới dám bước ra.

Nhưng rồi điều gì đã xảy ra khi các cô bé giáp mặt con chó đáng sợ? Con Am làm ầm ĩ loạn lên, như thể bom nổ. Nó sủa, nó nhảy, nó quay tít và kêu ăng ẳng, đến bà cũng phải xoay tít như trẻ con, bà giậm chân, che chắn cho các cô bé. Cảm tưởng nếu như không có bà can đảm như vậy thì con Am đã xé tan xác Maruxia và Sura thành từng mảnh rồi. Hiện giờ con Am đang đứng ở chỗ chiếu nghỉ. Nhưng các cô bé chỉ có một mình. Chuyện gì sẽ xảy ra đây?

Sura tiến về phía cửa, tuyệt vọng bấm chuông căn hộ trống vắng của mình. Còn Maruxia tiến lên phía trước vài bước rồi dừng lại.

– Không phải sợ, Sura! – Maruxia khẽ thì thào - Chị đây mà!

Con Am, rõ ràng chưa đánh hơi thấy các cô bé. Nó không vội đi xuống. Nó thở phì phò rõ to rồi khinh khật đánh hơi được cái gì đó, nó chạy thốc lên sân trên.

Bỗng có cái gì đó nổ vang và kêu xèo xèo. Con mèo lập tức nhảy phốc xuống dưới cầu thang bằng những bước dài. Theo sau là con Am đáng sợ. Con Am muốn tiến tới chỗ mèo, nhưng lập tức nó dừng lại. Nó nhìn thấy các cô bé. Nó cuống quýt cả lên.

Làm gì bây giờ? Tiến đến ai? Tới chỗ con mèo? Hay tới chỗ Maruxia và Sura? Bất chợt con mèo gầm gừ, nhảy phốc ra phía sau lưng con Am. Con Am la lên. Và bọn chúng quật nhau lăn lộn dọc chỗ chiếu nghỉ. Sura đi xuống dưới cầu thang. Maruxia lần theo bé.

– Em đưa tay đây! Ngã đấy! – Maruxia kêu lên nhưng Sura không nghe thấy. Phía trên, hai kẻ thù đang cắn xé nhau, kêu meo meo, gầm ré, rống rít dữ dội. Còn hai cô bé thì chạy xuống dưới. Chúng chạy, không dừng lại, như thể bị sa vào chốn nào đó hoàn toàn xa lạ. Đã hết cầu thang. Nhưng vẫn tại chỗ cánh cửa làm bằng gỗ phong, nơi dẫn ra sân ngoài, trước mặt các cô bé giờ đây lại là một cánh cửa hoàn toàn khác, bằng sắt và cao lớn. Cái gì thế này? Các em lạc vào đâu thế này?

Maruxia kéo cửa về phía mình. Cánh cửa mở ra. Các cô bé lao về phía trước. Nhưng không phải là căn phòng. Một hành lang dài, cao và hẹp. Nền bằng đá. Trần thì không như ở nhà, không phẳng mà cong, giống như dưới cái cổng ấy. Trên trần chỉ có mỗi ngọn đèn nhỏ lơ mờ, phủ đầy bụi và bồ hóng y như bó len buông xuống. Có cái gì đó kêu ầm ầm suốt – nhưng không tài nào nhận ra vọng từ đâu. Phía sâu trong phòng, trên tường có gắn cái gì tròn tròn - bếp không ra bếp, máy không phải máy.

– Đây là chiếc đầu tàu phải không chị Maruxia? - Sura thầm thì hỏi.

Maruxia không trả lời. Bỗng tiếng ầm ầm ngưng bật. Xung quanh trở nên im ắng, im như thể chỉ còn cái gì vắng trong tai, các cô bé nghe thấy tiếng ai đó đang húng hắng ho.

– Ai đấy? Sura lên tiếng? Ai ở đó đấy?

– Còn các người là ai? Là ai vậy? Từ trong bóng tối có giọng nào đó hỏi lại. Cái gì thế này? Các cô bé nắm chặt lấy tay nhau.

3. Maruxia bắt đầu học như thế nào?

Đồng hồ báo thức đều đều tích tắc.

Trời đã sáng.

Trên ghế cạnh giường của Maruxia - bộ váy đồng phục màu nâu và cái yếm đen đã được sắp sẵn.

Maruxia đang ngủ.

Ông mặt trời rọi tia sáng qua rèm cửa, chiếu thẳng vào cuốn lịch – trên cuốn lịch đã bóc sẵn ngày mùng Một tháng Chín.

Tiếng chuông đồng hồ kêu vang.

Maruxia đang ngủ, bé không nghe thấy gì.

Bà bước vào. Kéo rèm cửa. Ánh nắng mặt trời ùa vào phòng. Maruxia vẫn đang ngủ, không biết gì.

Maruxia! – bà gọi – cháu gái ơi, dậy thôi, đến lúc phải dậy rồi.

Maruxia vùi đầu tiếp dưới lớp chăn.

– Cháu sẽ đến trường muộn đấy.

Chỉ lúc đó Maruxia mới bưng mở mắt ra.

Bé nhìn thấy ông mặt trời lấp ló sau ô cửa sổ, thấy bà và mẹ mỉm cười vui vẻ bên cửa và bộ váy đồng phục vắt sẵn sàng bên thành ghế.

Maruxia nhảy ra khỏi giường, bé chạy đi rửa mặt và hát, vừa mặc váy bé vừa nhảy nhót, mặc xong bé chạy ngay đến trước cái gương và hét lên vui sướng.

– Aaa...!

Lần đầu tiên trong đời bé thấy mình như một nữ sinh thực sự.

– Bà cảm giác không tài nào kéo được vai áo – bà bắn khoăn nghi ngại.

– Ôi bà, sao vậy! – Maruxia sợ hãi – bà đừng sờ vào nhé – bà làm hỏng mất áo của cháu bây giờ.

Maruxia ăn sáng qua quít, bé chạy ra phòng ngoài để giày dép sốt ruột dậm chân trong lúc mẹ vẫn đang mặc quần áo.

– Cháu đã cầm hộp bút chưa? – bà hỏi Maruxia.

– Đây rồi bà ạ.

– Cháu không quên vở đấy chứ?

– Bà làm sao thế! Đủ hết rồi mà – Maruxia trả lời.

Bỗng một hồi chuông dữ dội vang lên. Bà chạy ra mở cửa.

Một người đàn ông đứng tuổi với cái cặp trên vai bước vào.

– Có ai tên là Maruxia Orlova? Người đàn ông thận trọng hỏi.

– Cháu đây ạ - Maruxia luống cuống.

– Chú đem đến cho cháu điện báo đây.

– Cho cháu? – Maruxia mỉm cười sung sướng - Điện báo ấy ạ?

– Của cháu đấy – chú bưu tá trả lời – Cháu hãy ký vào đây?

Maruxia thoáng nghĩ ngợi.

– Có thể để mẹ cháu ký được không ạ?

– Thôi, cũng được – chú bưu tá đồng ý – nhưng chỉ lần đầu thôi đấy nhé. Mẹ ký, còn chú bưu tá trao cho Maruxia bức điện báo.

Chú bưu tá gật đầu, mỉm cười với mẹ, bà và Maruxia rồi rào bước.

– Bức điện của con? - Maruxia ngạc nhiên – ai gửi đấy hả mẹ?
mẹ bắt đầu đọc:

– “Chúc mừng con gái nhân ngày hội lớn, chúc mừng giây phút đầu tiên của tuổi học trò. Sắp tới bố sẽ bay về. Con nhớ học tập tốt nhé. Hôn con. Bố.

Một buổi sáng mùa thu sáng trong lành.

Maruxia và mẹ rảo bước ra sân.

Có đến bảy lối ra khỏi sân. Maruxia không để ý một lối nào cả, kể cả lối đầu tiên cũng như lối thứ bảy, các cô bé, cậu bé chạy tung tăng khắp nơi. Những người dẫn đi thật vất vả mới theo kịp các cậu bé. Những học sinh cũ từng tốp từng tốp hai, ba người đi với nhau – vì trước đó họ đã quen nhau trong trường học rồi. Một cậu bé quen quen chạy thoáng qua. Hình như là Xerioza. Nhưng nom cậu ta khác quá. Cậu xúng xính trong cái quần hơi dài. Ba lô đeo vai, tóc tai cắt gọn gàng. Cậu cũng đi cùng với mẹ.

Maruxia cùng mẹ đi dọc theo phố.

Họ đi qua cái loa truyền thanh công cộng. Điệu nhạc đang vui vẻ phát ra từ loa bỗng ngừng bật. Thay vào đó là một giọng khá vang:

– Chúc mừng các học sinh Xô viết nhân buổi khai trường

– Xin cảm ơn! – Maruxia nghiêm chỉnh và trịnh trọng đáp lời loa.

Maruxia và mẹ bước vào trường học. Hôm nay trường mới nhiều học sinh và náo nhiệt làm sao. Dưới cầu thang có treo biểu ngữ: “Xin chào các em học sinh lớp Một”.

Mẹ đọc lên tiếng cho Maruxia nghe biểu ngữ này. Các thầy cô giáo và những cán bộ phụ trách đội, những chị lớp sáu và lớp bảy, tất cả đều chào những khuôn mặt mới. Một cô bé úp mặt vào góc tường khóc thút thít. Mẹ bé đang vỗ về an ủi, một trong những cô giáo trực lên tiếng:

– Đề nghị các mẹ nhớ không được vào lớp.

Mẹ của Maruxia không đi đâu cả, bà đứng luôn đó.

Lại đây, lại đây con! Cô giáo trực nói với Maruxia – chào mẹ đi con, cuối giờ học mẹ sẽ quay lại đón.

– Con thì không sợ đâu – Maruxia tự hào trả lời - Mẹ ơi, mẹ không cần phải đón con đâu ạ. Mẹ không cần phải đi qua sân nữa. Cứ để con tự đi, mẹ nhé.

– Được rồi, được rồi, thỏa thuận như vậy nhé. Tạm biệt con.

Mẹ hôn Maruxia và đi khỏi.

– Mẹ ơi! bỗng nhiên Maruxia kêu lên.

– Gì vậy con? mẹ ngạc nhiên hỏi – có chuyện gì với con vậy. Maruxia im lặng và nín lén mẹ.

– Gì vậy, gì vậy con? - mẹ âu yếm hỏi bé – đông người quá phải không con? Hay tất cả đều không quen? Nhiều người lạ quá phải không? Con sợ ư?

– Không, không ạ - Maruxia lúng búng – Con...con đã gọi cho mẹ vì sao... con muốn nói rằng: Con chào bà...

– Maruxia hôn mẹ một lần nữa và về tự tin đi về phía cửa.

Maruxia vào lớp và bỗng ngậy người dừng lại.

Đây chính là cái lớp mà hôm nọ bé đã trò chuyện cùng chú thợ sơn.

Nhưng tất cả đều mới, hoàn toàn mới. Bảng đã được treo lên tường, những bàn học, những bức tranh và rất nhiều các bạn gái đã ở đó.

Một cô bé đang nhìn quanh, bỗng cô giật mình vì tiếng động nhẹ. Maruxia nhận ra đây chính là Vera, cô bé mà Maruxia nhìn thấy hôm đi đăng ký vào học. Một cô bé khác có mái tóc dày nhìn thấy Vera, liền quay đi nhìn mặt. Hai cô bé khác đang chơi võ tay.

– Tớ học xong mẫu giáo rồi – một cô tự khoe mình - tớ chẳng hể gì cả.

Cạnh tường, cô Anna Invannova đang nói chuyện với một bé gái nhỏ và đang giải thích điều gì đó.

Cô dẫn bạn đó ngồi xuống sau bàn, rồi cô đứng nghiêm liếc qua một lượt lớp học, bỗng nhiên Maruxia cảm giác như cô nhìn vào em và tất cả các bạn gái còn lại. Cô đang quan sát họ.

Cô bé Vera dút dút vừa nãy lập tức lấy lại can đảm. Cô bé có mái tóc dày nọ cũng ngừng không nhìn mặt nữa.

Maruxia làm ra vẻ bạo dạn tiến gần đến cô giáo. Bé chìa tay ra cho cô và nói:

– Con chào cô.

– Chào con, Maruxia - cô Anna trả lời và bắt tay Maruxia.

Một hồi chuông vang lên, các cô gái ngồi im trật tự, tất cả các em đưa mắt nhìn về phía cô Anna Ivanova.

– Xin chúc mừng tất cả các em! Cô Anna Ivanova lên tiếng.

Hồi chuông vang lên báo một cuộc sống mới của các em bắt đầu. Các em bây giờ đã là học sinh lớp Một. Ngày hôm nay trên các đài phát thanh đều phát tin về trường học. Trên báo chí cũng đăng tải. Và chính lãnh tụ Stalin đã hỏi: “Hôm nay trên toàn đất nước ta có bao nhiêu trường học khai trường, bao nhiêu trẻ em bước vào lớp Một để đến với buổi học đầu tiên? ”.

Cô Anna Ivanova bước dọc theo hai dãy bàn.

– Các em ạ, cô làm cô giáo đã lâu năm ...– cô kể - nhiều học sinh của cô bây giờ đã là trở thành người lớn thông minh. Họ vẫn thường

gửi thư về thăm cô. Cô vẫn luôn nhớ ngày xưa họ như thế nào và nhớ lần đầu tiên họ đến trường ra sao. Có một cô bé, ví dụ...- và cô đưa mắt nhìn sang Vera – một cô bé thường xuyên sợ hãi, giật mình khi có hồi chuông rung lên.

Verotrka gật đầu. Cô gái có mái tóc dày ngồi trước Vera cười khanh khách:

– Và bây giờ cô gái đó đã trở thành anh hùng Xô viết.

Vera mỉm cười, còn cô gái có mái tóc dày ngừng không cười to nữa.

– Vâng, vâng....- cô Anna tiếp tục – ban đầu tất cả học sinh cũ của cô đều không biết làm gì hết, thậm chí là màn chào hỏi.

Maruxia cười khinh khích thích chí.

– Vâng, vâng... tự giới thiệu về mình cũng không biết nữa – Cô Anna tiếp tục và liếc nhìn sang Maruxia - Ví dụ, có một cô bé, tiến gần đến cô giáo và chìa tay ra nói: “Xin chào cô”. Không được phép như vậy. Tuyệt đối không được chìa tay ra trước người già hơn để bắt tay.

Maruxia ngừng cười to.

– Các con hãy xem họ đã như thế nào! Cô Anna tiếp tục – Nhưng sau đó họ bắt đầu học tập. Học tập - Đó chính là một công việc rất thú vị. Và hôm nay cô cùng với các em bắt đầu cuộc sống mới trong trường học. Trước tiên chúng ta học rèn luyện chính bản thân mình như một học sinh lớp Một thực sự, không được quấy, cần phải giúp đỡ lẫn nhau. Chúng ta thấy rõ lớp học của mình như sau...lần đầu tiên trong đời các em ngồi vào bàn. Maruxia và cô gái ngồi cạnh Vera quan sát kỹ cái bàn. Đây là ngăn bàn mà chúng ta sẽ để sách và vở – cô Anna Ivanova hướng dẫn – đây là chỗ để lọ mực khi các em bắt đầu chuyển sang viết bút mực. Đây là bảng đen. Bảng này sẽ giúp chúng ta học viết. Nó gồm ba phần. Phần có dòng kẻ, phần

có kẻ ô vuông và phần không có dòng kẻ. Còn đây là phấn, giẻ lau trắng sạch dùng để lau bảng.

Cô Anna tiếp tục:

– Từ khi là học sinh các em sẽ làm quen với ngôi trường, nơi giờ đây các em học tập. Khẽ nào, khẽ nào, để không quấy rầy người khác đang học chúng ta đi dọc theo hành lang của trường nhé.

– Đây là phòng thể dục – cô Anna Invanova hướng dẫn – đây là chỗ dành cho các chị học sinh lớp Sáu học.

Các em học sinh lớp Một liếc qua cửa kính vào phòng đặt các dụng cụ. Trên bục một cô bé đứng cạnh ghế quay tay những động cơ có bánh xe thủy tinh to. Giữa những quả cầu kim loại nhỏ có những tia sáng phát ra.

Các em học sinh bước vào thư viện trường học. Các em ngạc nhiên quan sát những giá sách.

– Khi các em muốn đọc, thư viện nhà trường sẽ cho các em mượn sách. Sách thì nhiều lắm, quyển này hay hơn quyển khác....

– Còn đây là nơi học của các chị học sinh lớp Mười - cô Anna Ivanova giải thích – trong trường học sẽ học mười năm. Các con đang đang học lớp đầu tiên, còn các chị học lớp cuối cùng. Sắp tới họ sẽ ngừng không đến trường nữa.

Cô Anna và các em gái trở lại lớp học.

– Bây giờ chuông rồi, giờ học đầu tiên của chúng ta đã kết thúc – cô Anna nói – Các con sẽ nghỉ và chơi trong giờ giải lao. Sau giờ giải lao chúng ta sẽ có giờ số học, còn sau đó là giờ tiếng Nga. Trong mỗi một giờ học chúng ta lại biết thêm và ghi nhớ điều gì đó mới mẻ và thú vị. Sắp tới, và chẳng bao lâu các con sẽ trở thành những học sinh thực sự.

– Hôm nay... con ạ – Maruxia nói ngay.

– Cái gì ngày hôm nay? – cô hỏi lại Maruxia.

- Hôm nay con đã là một học sinh thực sự ạ.
- Rồi xem, để rồi xem... – cô Anna mỉm cười trả lời.

Tại chỗ các phụ huynh học sinh đang đợi treo bảng thông báo:
“Giờ học của học sinh lớp Một kết thúc lúc 1 giờ 15 phút”

Đồng hồ lúc này mới chỉ 1 giờ 5 phút. Cô phục vụ trong trường bấm nút chuông. Hành lang trường học đang trống vắng, im lặng bỗng chốc trở lên huyên náo. Một loạt các cửa lớp học bật mở. Các em gái chạy ủa ra. Các bố, các mẹ, bà và những người đợi cuối giờ học của lớp Một đứng dậy, ngoái về phía cầu thang. Các em học sinh lớp Một bước hàng đôi, cố gắng hết sức mình đi thẳng hàng.

Các em đã nhìn thấy những người thân của mình - lập tức phá vỡ luôn hàng lối đang ngay ngắn. Biết bao điều xảy ra sau ngày hôm nay, biết bao nhiêu điều cần kể về mình. Tất cả theo chân bước xuống cầu thang.

– Mẹ ơi mẹ có nhìn thấy không? - cô bé có mái tóc dày kêu lên - mẹ có nhìn thấy chúng con đi thẳng hàng không – lúc đi ăn sáng chúng con cũng đi như vậy đấy.

– Mẹ ơi - Verotrka, chính cô gái dút dút đã kêu lên – con ấy, bây giờ con đã là một anh hùng Liên Xô.

– Bố ơi, hôm nay con được học số học đấy.

– Bà ơi, hôm nay cháu đã kể chuyện.

– Mẹ ơi, hôm nay vui lắm mẹ ạ, chỉ tiếc là họ không cho mẹ vào...- chính cô gái mà buổi sáng đã thút thít ở góc này vui vẻ khoe.

Sau giờ học Maruxia bước thong thả theo dọc phố, như một người lớn, như một học sinh thực thụ trong bộ váy đồng phục. Bé cảm giác như cả thành phố đang nhìn theo bé.

Một chú đại úy phi công đi ngược qua bé.

– Chú Volodia! Maruxia kêu lên sung sướng và chìa tay ra để chú bắt tay. Bất chợt bé nhớ ra không được phép làm như vậy, bé vội

giấu ngay tay vào sau lưng.

– Xin chào, chào cháu Maruxia – chú Volodia vui vẻ đáp lại và chìa tay ra cho Maruxia

Maruxia cúi chào lễ phép và bắt tay người đại úy.

– Có điều gì với cháu hôm nay thế? Chú Volodia ngạc nhiên, nhưng khuôn mặt rạng rỡ ngay: A, gì thế này! Cháu đang mặc đồng phục, làm sao chú lại có thể quên cơ chứ. Cháu đang từ trường về à?

– Vâng ạ - Maruxia trả lời.

– Nhận ra ngay! chú đại úy nói – đúng là một nữ sinh thực sự.

Ồi, biết bao nhiêu điều hôm nay chúng cháu được học – Maruxia kể – Chúng cháu học cách đứng dậy nhẹ nhàng chào cô Anna Ivanova như thế nào, cách giơ tay thế nào. Chúng cháu đếm xem bọn cháu có bao nhiêu bạn ngồi trong hàng. Đây gọi là môn số học. Còn giờ tiếng Nga cô Anna Ivanova đã kể chuyện...Cháu chào chú nhé, mẹ cháu và bà đang đợi cháu.

Maruxia cúi chào và giấu tay sau lưng. Maruxia thông thả đi vào sân. Bỗng dưng Maruxia chạm mặt với Xerioza.

Nhìn thấy địch thủ của mình, Maruxia rào bước đi thẳng.

Nhưng sau đó Maruxia gật đầu lịch sự và nói:

– Xin chào Xerioza!

Thay cho câu trả lời Xerioza thè lưỡi.

– Hãy xem kìa! – Maruxia ngạc nhiên. Vậy nghĩa là hôm nay cậu không đến trường à?

Xerioza đứng im và tiếp tục thè lưỡi.

– Tớ hiểu rồi – Maruxia gật đầu - người ta đã không nhận cậu vào học.

– Không nhận ai, người ta đã không tiếp nhận ai?

- Không nhận chính cậu ấy.
- Còn không nhận thế nào nữa. Ở hơ, người ta ấn tứ ngồi ngay bàn đầu.
- Vậy sao mà cậu lại còn thè lưỡi ra. Vậy người ta không dạy cậu phải giữ mình sao cho lịch sự à?
- Họ không dạy như vậy. Họ dạy cả ngày rồi.
- Vậy sao, vậy mà cậu không hiểu gì à?
- Không hiểu vậy đấy – cô giáo tứ là cô khác, giỏi hơn cô giáo của cậu.
- Thế cậu đã nhìn thấy cô giáo tứ rồi chứ?
- Tất nhiên là nhìn thấy rồi. Trông chả thích.
- Ồ, sao lại không thích. Cô giáo tứ xinh cực.
- Xinh á...trông như thế nào ấy – Xerioza nhăn mặt ghê sợ.
- Cái gì? – Maruxia dựa cặp sách vào cạnh tường và tiến gần tới Xerioza – dừng ngay nhá – Maruxia nói đe dọa - nếu không...
- Nếu không làm sao?
- Nếu không tứ sẽ cho cậu một trận...
- Cậu á?
- Ừ, tứ đấy?
- Cho tứ á?
- Ừ, cho cậu đấy.

Lúc này ở nhà bà và mẹ đang bận tíu tít trong phòng ăn, chuẩn bị bữa ăn thịnh soạn để đón thành viên lớp Một trở về.

- Hôm nay đúng là ngày lễ thực sự của con bé – bà sung sướng thốt lên.
- Tất cả những gì mà con bé thích, tất cả đã trên bàn.
- Không hiểu sao con bé về muộn thế - mẹ liếc nhìn đồng hồ. Buổi học đã kết thúc được hai mươi phút rồi.

Có hồi chuông dài.

Bà vội vàng chạy ra phòng ngoài mở cửa và kêu ối lên. Maruxia rất vui vẻ đứng bên ngưỡng cửa, nhưng trong bộ dạng thật kinh khủng. Tóc tai thì bù xù. Trên má đầy vết bầm. Một khuy áo thì cài lệch không đúng chỗ.

– Mẹ ơi, bà ơi – Maruxia kêu lên – thật thú vị làm sao – Một, hai – con đã thành nữ sinh lớp Một thực sự rồi. Giờ đây mẹ và bà không nhận ra con đâu.

– Khoan nào, khoan đã nào - mẹ ngắt lời - sao nom con lại gớm giếc thế này.

– À, con vừa đánh nhau với cậu Xerioza. Trông Xerioza còn kinh hơn – Maruxia hoan hỉ khoe.

– Thôi, đi rửa đi – bà cầu nhàu – “không nhận ra cháu” – hiện lúc này thì bà nhận ra cháu gái bà ngoan như thế nào rồi.....

4. Và từng ngày trôi đi...

Thứ Bảy ngày mừng Ba tháng Chín.

Một hồi chuông vừa vang lên, các em học sinh đã ngồi đợi vào bàn.

Cô Anna Invannova bước vào lớp.

Các cô gái ào ào đứng dậy chào cô, có ai đó bị đánh rơi quyển sách, còn bạn nào đó thì suýt ngã khỏi ghế xuống sàn.

– Chào các em – cô Anna Ivanova nói – mời các em ngồi xuống.

Các cô gái lại ào ào ngồi xuống ghế.

Hôm nay sang ngày thứ ba, các em đã là học sinh chính thức nhưng các em vẫn chưa học được cách đứng lên, ngồi xuống khẽ khàng – cô Anna Ivanova nói – Giờ đây chúng tôi rất thông cảm với các em điều này. Nhưng đây không phải là việc nhỏ mọn. Lớp chúng ta có những 40 bạn. Nếu như chúng tôi không dạy các em cách đứng lên ngồi xuống nhẹ nhàng thì chúng ta làm ảnh hưởng đến lớp bên cạnh và sẽ gây phiền hà cho nhau. Các em hãy chú ý thật kỹ, người học sinh thực sự cần phải biết cách đứng lên, ngồi xuống như thế nào.

Để tạo sự thú vị cho các cô gái, cô Anna Ivanova ngồi xuống cái bàn sau cạnh bạn Maia Saronova và chỉ cho các cô gái rằng: Chính cô – cô Anna Ivanova to lớn như vậy nhưng cô vẫn có thể đứng lên, ngồi xuống từ chiếc bàn mà không hề gây tiếng động.

Thứ Ba ngày mùng Sáu tháng Chín.

Các cô gái đang vội vã thay đồ – hôm nay các em có tiết học đầu tiên, không phải ở trong lớp mà là ngoài công viên. Đó gọi là “tiết học thiên nhiên”.

Các em đi thành từng đám dọc công viên, vây quanh cô Anna Ivanova.

– Đây chính là lá phong – cô Anna Ivanova giới thiệu – vậy ai trong chúng ta sẽ là người tìm thấy cây đầu tiên có những chiếc lá như thế này?

Các cô bé chạy tản nhanh đi các hướng, liếc nhìn lên những cành cây.

– Cẩn thận nhé! – cô Anna Ivanova kêu lên – hãy cẩn thận hơn, Maruxia, khéo không ngã đấy!

Maruxia ngã dúi xuống, bé nhảy qua chiếc ghế đá, hai tay ôm gọn lấy thân cây phong.

– Lại đây! – bé kêu lên – Cô ơi lại đây đi, nó đây rồi, em đang giữ nó.

Thứ Tư ngày mùng Bảy tháng Chín.

Giờ giải lao chính.

Các em gái vây quanh cô Anna Ivanova.

Các em đua nhau hỏi:

– Cô Anna ơi, mẹ cháu sai cháu mua sữa chua vón, mẹ lại không có trong quán, vậy cháu sẽ phải làm gì? Cháu sẽ ăn gì?

– Cô Anna Ivanova ơi, hôm nay cháu đi học không mang theo giày, vậy cháu có phải mang túi đựng giày đi không ạ?

– Cô Anna Ivanova ơi, hôm nay mẹ cháu làm đánh vỡ bát. Mẹ cháu buồn lắm.

Maruxia chạy như bay dọc theo hành lang. Một cô giáo lạ đã chặn đường bé lại:

– Hãy dừng lại, dừng lại, cô bé. Cấm không được chạy thục mạng như vậy. Con có thể tự bị thương cũng như sẽ giẫm vào chân các bạn khác.

– Hãy thả em ra! – Maruxia kêu lên – chúng em đang chơi trò đuổi bắt.

– Không được, dừng lại ngay! – cô giáo đó nghiêm khắc nhắc lại – chẳng lẽ em không biết rằng học sinh phải nghe lời cô giáo?

– Nhưng cô không phải cô giáo của em! – Maruxia tức giận.

– Cái gì, “không phải cô giáo của em”?

– Cô – Cô giáo của chúng em là cô Anna Ivanova cơ. Maruxia nhìn quanh để tìm cô Anna Ivanova mong cầu cứu, bỗng cô Anna đứng luôn gần đấy và cô nghe được hết câu chuyện của Maruxia với cô giáo kia. Trên nét mặt cô lộ rõ cô không hề có ý bênh vực Maruxia.

– Thật đáng xấu hổ, Maruxia – cô Anna Ivanova tức giận nói – em cần phải vâng lời tất cả các cô giáo chứ.

Thứ Năm ngày mồng Tám tháng Chín.

Giờ số học.

Cô Anna Ivanova chia cho các em những bông hoa khác nhau và đề nghị các em phân thành hai phần. Các cô gái đang suy nghĩ. Galia đã giơ tay:

– Cần phải phân chia thành hai phần hả cô Anna?

Vera giơ tay:

– Cô Anna Ivanova, nghĩa là phải chia thành hai phần ạ?

Và lúc này đến hàng chục các cô gái giơ tay hỏi và tất cả chỉ hỏi một từ và chỉ duy nhất một từ:

– Chia làm hai, đúng không ạ cô Anna ?

Cô Anna Ivanova thông thả bình tĩnh giải thích chỗ hoa đúng là cần phải chia thành hai phần.

Bỗng nhiên Olya Poliakova ôm cặp sách rời khỏi ngăn bàn, bé nhét quyển học vắn, vở, hộp bút vào cặp, gật đầu chào cô Anna Ivanova và đi ra cửa.

– Olya, em đi đâu đấy? Cô Anna Ivanova ngạc nhiên.

– Em về nhà – Olya bình tĩnh giải thích – em muốn về với mẹ – Em nhớ mẹ lắm...

– Em phải cố chịu chứ – em đến trường là để học hành, giống như người lớn đi làm ấy. Chẳng nhẽ những người lớn họ cũng lập tức bỏ luôn công việc nếu bỗng dưng chợt nghĩ...? Em hãy tưởng tượng rằng: em đang đi trên tàu điện – và bỗng dưng các toa dừng lại – Chuyện gì xảy ra thế? Tại sao vậy? Người lái tàu bỏ về nhà, đơn giản là chú ấy thấy buồn? Liệu có thể xảy ra như vậy không? Không, không thể như thế được. Tất cả đều phải làm việc nếu như chưa đến giờ giải lao. Vậy em hãy ngồi xuống học đi.

– Vâng ạ – Olya đồng ý và trở về chỗ của mình.

Thứ Sáu ngày mồng Chín tháng Chín.

Tại chính những chiếc bàn này, nơi hàng ngày các cô bé lớp Một ngồi thì giờ đây các bố, các mẹ đang ngồi. Hôm nay là buổi họp phụ huynh đầu tiên. Cô Anna Ivanova nói chuyện với các phụ huynh:

– Bây giờ hiện đang là thời kỳ nan giải nhất. Các em mới chỉ bắt đầu làm quen và học cách đi vào nề nếp. Nhiệm vụ của chúng ta – giúp đỡ các em. Trong vấn đề này không có điều gì là nhỏ mọn cả, tất cả đều quan trọng. Các phụ huynh cần phải theo dõi xem trước khi đến lớp các em đã rửa mặt sạch sẽ chưa, đã chải đầu và ăn mặc gọn gàng chưa để xứng đáng là học sinh lớp Một thực sự.

Thứ Bảy ngày mùng Mười tháng Chín.

Vera đang đứng bên cửa ra vào. Trên ống tay áo cô là cái băng tay có hình chữ thập đỏ.

Các cô gái đang chấn chỉnh hàng lối. Vera kiểm tra xem các bạn đã rửa mặt kỹ chưa, đã chải đầu chưa cũng như đã ăn mặc gọn gàng chưa để xứng đáng là học sinh lớp Một thực sự.

– Gì thế này? – Vera hoảng hốt nhìn đôi tay của Olia Poliakova. Cậu không rửa tay à?

– Ở nhà tớ đã rửa ba lần rồi – Olia chống chế – mẹ tớ đã kiểm tra và khen ngợi rồi. Nhưng dọc đường tớ gặp Pirat ...

– Ai vậy?

– Đó là một con chó săn nhỏ – nó sống ở nhà số Bảy. Tớ ném cho nó mấy cái que đẹp đẹp để nó gặm, vì mấy cái que đó ướt nên tay tớ bị dính bẩn.

– Cậu đi rửa tay ngay đi – nữ vệ sinh viên tí hon ra lệnh – nếu không là tớ không cho phép vào lớp đâu đấy.

Olia quan sát kỹ đôi bàn tay của mình và tuân lệnh chạy đi rửa.

Thứ Hai ngày Mười hai tháng Chín.

Giờ giải lao chính kết thúc, bỗng dưng tất cả nhìn thấy đứng trong lớp là một bạn gái lạ lẫm với mọi người.

Các em học sinh lớp Một chưa kịp hỏi bạn gái đó là ai thì cô Anna Ivanova đã bước vào lớp.

– Có chuyện gì với con vậy? – cô Anna Ivanova hỏi.

– Con bị lạc – cô gái trả lời và bật khóc to – lớp của con ở đâu rồi? Lớp 1B ấy, các bạn của con đâu rồi? Cô Liubov Victorovna đâu rồi?

– Nào, con đừng khóc nữa – cô Anna Ivanova âu yếm dỗ dành – các bạn của con ngay gần đây thôi – ngay sau bức tường này – Đi, đi nào, để cô dẫn con về lớp.

Thứ Bảy ngày Mười bảy tháng Chín.

Hôm nay cô Anna Ivanova vào lớp không chỉ có một mình, cùng đi với cô là một chị lớn, chị ấy tên là Valia, chị ấy sẽ là phụ trách Đội của các em học sinh lớp Một.

– Hiện các em chưa là đội viên – cô Anna Ivanova nói – Để trở thành đội viên – điều này không hề đơn giản chút nào. Người đội viên nhất định phải là một học sinh xuất sắc, là người đồng chí tuyệt vời, người đội viên cần phải rèn luyện bản thân tốt cả khi ở lớp cũng như ở nhà. Các con sẽ thấy con đường để đến được với tổ chức Đội không hề gần chút nào. Nhưng nếu với nỗ lực to lớn, giúp đỡ lẫn nhau thì cô và các con sẽ vượt qua nó một cách dễ dàng. Vì vậy

chị Valia sẽ đến để giúp đỡ các con trở thành người đội viên chính thức. Bây giờ chị ấy trở về lớp Bảy của mình, chị ấy cũng vẫn đang học, sau giờ học chị ấy sẽ quay trở lại đây để làm quen kỹ với các con.

Sau giờ học chị Valia trò chuyện với các cô gái khá lâu. Chị kể cho các em biết mùa hè chị đã đi dự trại hè nổi tiếng ở biển Đen như thế nào. Đó chính là trại hè Artech. Tại trại hè đáng ghi nhớ này hội tụ tất cả các đội viên đến từ khắp các miền Liên Xô.

Các em đội viên cộng hoà Tazikistan cứ trầm trồ sung sướng: “Ôi, sao mà chỗ các bạn ở đó khô và lạnh thế”. Còn các bạn đội viên ở vùng Iakursk thì lại phàn nàn: “Ôi, sao chỗ các bạn ở đó nóng kinh khủng”. Các bạn đội viên vùng Uran kể về những hầm mỏ sâu dưới lòng đất., dưới đó cha anh của họ đang khai thác than, về những nhà máy lớn. Còn những bạn đội viên từ thảo nguyên Xanski kể về những đàn bò lớn, về những cánh đồng lúa mỳ mà dễ có thể bị lạc như khi đi vào rừng. Mỗi đội viên kể về từng vùng nơi mà họ đã đi qua. Trọn cả một mùa hè cũng không đủ để nghe hết chuyện của họ – Vậy là chúng ta đã sống trong một đất nước rộng lớn biết bao.

Sau buổi nói chuyện với chị Valia, Maruxia chiều về đã kể hết với bà. Bé xuýt xoa và nói:

Ôi, cháu muốn đến Tazikistan quá! À, mà cháu đã đi Murmansk rồi, và cháu đã nhìn thấy người ta bắt cá tuyết như thế nào. Bà cứ ngẫm nhé, nhất định là thực hiện được. Lần đầu tiên trong cuộc sống cháu không kể cho bà nghe, còn bà thì đã kể cho cháu.

5. Một ngày hạnh phúc và bất hạnh của Maruxia

Cô Anna Ivannova bước vào lớp, cô trình trọng tuyên bố:

– Nào, các cô gái, hôm nay với chúng ta đây là một ngày lễ lớn. Cô đã nhìn thấy những việc làm của các con ở nhà. Anhia, Vera, Sura, Tanhia và Nhiusa – mời các con đứng dậy.

Năm cô gái nhẹ nhàng đứng dậy.

– Tất cả các bạn gái này – cô Anna Ivanova tiếp tục – đã cầm bút chì đúng quy cách.

Maruxia liếc nhanh sang tay phải của mình, bé giấu vội tay đi.

– Các bạn ấy viết rất rõ ràng, đẹp – cô Anna Ivanova khen ngợi – đúng thật là các cô gái giỏi!

Nét mặt các cô gái ngời lên rạng rỡ.

– Tất cả các con đều mang theo bút mực chứ? – cô Anna Ivanova hỏi

– Vâng, có ạ – các em hạnh phúc đồng thanh trả lời.

– Các con lên đây.

Các cô gái lên chỗ cô giáo. Từng bạn nhận lọ mực cô phát và trở về chỗ ngồi của mình. Bỗng Maruxia giơ tay.

– Gì thế, Maruxia – Cô Anna Ivanova hỏi.

- Còn con ạ.
- Sao vậy con?
- Con thì bao giờ ạ?
- Sao lại bao giờ?
- Khi nào thì con được phép viết bút mực ạ? Cô Anna Ivanova – Maruxia tiếp tục nói nhưng rất, rất chi là lễ phép, cảm giác như cô Anna đang không hài lòng với Maruxia chút nào cả. Cô ời, con xin cô, từ nay con không thế nữa.
- Không thế nữa nghĩa là thế nào?
- Từ nay con không cầm bút chì như thế nữa.
- Vậy là con đã biết vì sao cô không trao cho con lọ mực rồi đúng không?
- Con hiểu rồi, nhưng con mong lắm. Con hứa sẽ không quên nữa, cách cầm ngón tay thứ hai ấy ...
- Không được, Maruxia – cô Anna Ivanova tuyên bố – điều này không cho phép khi bắt đầu viết bằng mực. Con cần phải rèn luyện thêm nữa.
- Maruxia ngồi xuống. Bé buồn rầu nhìn sang cô bạn Vera bên cạnh.
- Vera đặt lọ mực vào chỗ quy định, lấy chiếc bút ngòi vẫn còn mới tinh từ hộp bút ra và bắt đầu viết.
- Đừng có lấn khuỷu tay sang nửa bàn của tôi – Maruxia lầu nhàu.
- Vera ngoan ngoãn co tay lại. Cô chấm bút vào lọ mực. Cô giữ bút một lúc trên tờ giấy – bỗng một giọt mực rỏ xuống tờ giấy sạch.
- Cả lớp thở dài trước sự kinh khủng đó.
- Ha, ha, ha! – Maruxia hoan hỉ – nó bị dây mực rồi, dây mực rồi.
- Verotrka bật khóc cay đắng – cô Anna liền tiến về phía bé.

– Vera, Vera yêu quý, không sao con ạ! – cô nói – lần đầu tiên không sao cả. Bây giờ chúng ta lấy tờ giấy mới ra và viết lại từ đầu. Còn Maruxia, cô rất không hài lòng về con.

Maruxia bực bội đứng dậy.

– Con nghĩ rằng – tất cả các bạn đều sung sướng vì bạn gái của mình. Con cũng...

– Con cũng sung sướng... – Một cô gái cất tiếng.

– Con cũng thế – cô gái khác cất theo.

– Chúng con cũng thế.

– Con cũng vậy.

– Con cũng sung sướng làm sao!

– Maruxia, con nói cái gì thế? – Cô Anna Ivanova vặn lại.

– Các bạn đã nói dối – Maruxia bực bội trả lời

– Maruxia!

– Các bạn ấy đã không nói đúng sự thật – Maruxia sửa lại.

– Tại sao con lại nghĩ như vậy? Maruxia im lặng

– Hình như trước đây mẹ con cũng được nhận hai huy chương phải không? Cô Anna Ivanova hỏi

– Vâng ạ – Maruxia trả lời

– Con có cảm thấy sung sướng khi người ta trao thưởng cho mẹ không? Con cứ bình tĩnh trả lời. Con hãy nói đi, con có sung sướng không?

– Vâng, con rất sung sướng cô Anna ạ.

– Vậy khi đó các đồng chí xung quanh mẹ có chúc mừng mẹ không? Con hãy trả lời đi?

– Có chúc mừng nhiều ạ – Khi ấy họ làm trong trạm vệ sinh dịch tễ và trên tàu hoả, thậm chí cả chú thợ máy cũng chạy đến chúc mừng ạ. Tại bến đỗ họ cũng chúc mừng. Có cả rất nhiều điện báo

chúc mừng nữa. Đến bữa ăn thậm chí bác đầu bếp làm cả bánh rán chúc mừng mẹ. Mẹ đã xuýt xoa: “Tất cả y như là ngày lễ thánh ấy!”.

– Đấy, con thấy không – cô Anna Ivanova thông thả – trên con tàu tại bộ phận vệ sinh phòng bệnh – mọi người đều hiểu rằng – tất cả họ là một đại gia đình quân đội hoà thuận. Niềm vui của người này là niềm vui của tất cả. Vậy mà con lại không tin rằng các bạn đều vui vì bạn gái của mình. Tất cả chúng ta là một gia đình đoàn kết, hoà thuận. Lớp Một. Có đúng không, Maruxia?

– Nhưng con không tin điều này, ví dụ như là Nina... Maruxia lúng búng.

– Tại sao?

– Bạn ấy không vui đâu. Giờ ra chơi bạn ấy xích mích với Vera mà. Giận suốt cuộc đời luôn.

Nina bèn vội giờ tay.

– Nhưng trước giờ học chúng con đã làm lành với nhau rồi – cô trịnh trọng tuyên bố.

– Con thấy chưa! – cô Anna Ivanova nói. Con hãy ngồi xuống, Maruxia. Con hãy viết bằng bút chì. Hãy viết đi, hãy cố gắng nghe không con.

Buổi chiều.

Maruxia ngồi sau bàn – bé vạch vạch cái gì đó bằng bút chì vào vở. Bà ngồi ở ghế, cạnh cái đèn. Bà đang khâu vá.

Maruxia vươn người tới và bất ngờ ngượng ngùng – bé nhìn tay bà không chớp mắt.

– Bà ơi, bà có khéo tay không? Maruxia bỗng hỏi bà.

– Cũng tương đối khéo – bà trả lời – nhưng trong công việc cũng không suôn sẻ lắm. Có điều gì thế?

– Tay bà mới nhanh nhẹn làm sao? – Maruxia thờ dãi – trước đây bà có được cô giáo cho phép viết bút mực sớm không?

– Bà không nhớ lắm – bà lơ đãng trả lời.

– Bà không nhớ ư? – Maruxia ngạc nhiên – bà, sao bà lại không nhớ...bà có biết không, bây giờ lớp cháu chỉ còn lại mỗi hai người là viết bút chì. Cháu và bạn Galia. Ôi, thật bất hạnh. Nhớ ngày mai bỗng nhiên người ta trao cho bạn ấy lọ mực, còn cháu thì không.

– Thì cháu cứ lấy mực và tự viết cho mình – bà đề xuất. – Thì cháu cứ trải báo ra bàn để khỏi bị mực dây ra khăn trải bàn và viết đi...

– Ôi bà – Maruxia rên rỉ – cô Anna Ivanova còn chưa cho phép cháu viết bút mực – bà sao thế.

– Vậy con biết không – con không muốn thì không cần – bà trả lời

– Ôi, lại sắp tới ngày mai rồi – Maruxia lại thở dài. – Ngày mai có lẽ người ta sẽ trao cho cháu lọ mực ...

Sáng ngày mai đã đến

Lớp 1A. Các cô bé đang tập viết. Tất cả đều viết bằng bút mực. Riêng Maruxia và Galia thì viết bằng bút chì.

Cô Anna Ivanova đi về phía bàn mình. Cô dừng lại. Tất cả các cô bé dõi theo cô.

– Bây giờ, cô nói ngay bây giờ... – Maruxia lẩm bẩm

– Galia – Cô Anna Ivanova gọi – Em hãy lên chỗ cô. Cô trao cho em lọ mực.

Galia nhẹ nhàng đứng dậy. Bé đi về phía bàn. Bé nhận lọ mực. Rồi về chỗ. Maruxia mắt vẫn không rời cô Anna Ivanova. Nhưng cô im lặng. Cô đang đọc cái gì đó trong cuốn sổ của lớp.

Không, vậy là hôm nay Maruxia đã không được nhận lọ mực. Maruxia cúi đầu. Bé giận dữ viết bằng bút chì, không buồn ngó sang bất cứ ai.

Cô Anna Ivanova nhận thấy điều này, cô mỉm cười. Bỗng nhiên Galia gục đầu xuống bàn. Bé khóc nức nở.

– Galia ! – cô Anna Ivanova ngạc nhiên – có chuyện gì với em thế?

– Hu,hu, hu... – Galia không tài nào tìm nổi mình.

– Con bình tĩnh nào. Con không còn bé bỏng nữa. Hãy nói cho cô xem có chuyện gì xảy ra. – cô Anna Ivanova an ủi Galia. – rồi mọi người sẽ tìm cách giúp em.

– Huhu...chiều hôm qua lúc người ta đem bức thư bảo đảm đến...Galia kể khi nhớ lại. Mẹ con đã lấy chiếc bút ở trong, trong... cặp của con để ký....Sau đó... mẹ... mẹ đọc thư của...của anh trai gửi từ Xurovo về. Sau đó mẹ quên cất bút vào chỗ cũ.

– Thôi được rồi! – cô Anna Ivanova khẽ thở dài – Vậy làm sao bây giờ! Nào ai có bút thừa không?

Các cô gái tận tụy tìm lại trong cặp, trong túi, trong hộp bút của mình. Không, cả lớp không có cái bút thừa nào cả.

Bỗng Nina giơ tay.

– Con muốn nói gì vậy?

– Ở bàn của bố con – bé thông báo – hình như có 5 cái bút. Chúng được đựng trong cái cốc thủy tinh lớn.

– Vậy à – cô Anna gật đầu – thì sao?

– Mai con sẽ mang đến ạ

– Ngày mai...– Galia lẩm bẩm – Ngày mai thì tôi tự đem đi rồi.

– Đúng vậy – Nina buồn rầu nói – Trong lúc mọi người đang bàn tán – Maruxia mở hộp bút của mình – nơi để bút mực – bé lại đóng lại, bé giấu hộp bút vào ngăn bàn – rồi bé lại rút ra – bé giữ chặt nó trong tay...thế rồi bỗng dưng bé quyết định. Bé rút bút, chìa ra đưa cho Galia.

– Này – bé buồn bực nói

– Cái gì? Galia cầu nhàu không hiểu

– Này – Maruxia nhắc lại kiên quyết – mình chẳng nào cũng viết bút chì – hãy cầm lấy mà viết.

– Giỏi lắm, Maruxia – cô Anna Ivanova khen ngợi – Giờ đây cô đã nhìn thấy Maruxia, con xứng đáng là một nữ sinh Xô viết thực sự – đã biết giúp đỡ đồng chí của mình trong lúc khó khăn.

Maruxia đứng lên và rất hài lòng.

– Nhưng chỉ có một điều là cô vẫn không biết thế nào đây? Cô Anna Ivanova tiếp tục – Hôm nay cô muốn trao cho con lọ mực – giờ đây con viết đã đẹp...

Maruxia tiến lên phía trước định lấy lại chiếc bút mực từ Galia, nhưng rồi bé rút tay lại.

– Thôi vậy – Maruxia nói

– Thôi là sao?

– Thôi để bạn ấy viết, hoặc tốt hơn là như thế này: Bạn ấy viết một lúc, sau đó chuyển cho con viết một lúc, rồi bạn ấy lại viết, sau đấy lại con.

– Ôi, Maruxia, con của cô thật là giỏi – Bây giờ con lên chỗ cô lấy lọ mực nhé.

Maruxia bước lên phía bàn cô. Bé nhận lọ mực và một cái bút mới tinh tuyệt vời.

– Con này – cô Anna Ivanova nói – trong lúc này con hãy cầm tạm bút của cô mà viết.

Tất cả các cô gái nhìn sang Maruxia với vẻ ghen tỵ và thăm nghĩ Maruxia mới hạnh phúc làm sao. Cô bé sẽ được viết bằng chính chiếc bút của cô Anna Ivanova!

Maruxia trở về chỗ ngồi. Bé chấm mực, kẻ thở và bắt đầu viết. Xin hãy cẩn thận ...thật cẩn thận...

6. Maruxia lần đầu tiên trực nhật như thế nào

Buổi sáng. Trời vẫn còn sớm lắm.

Ngoài sân vắng lặng, chỉ có mình bác lao công đang quét sân.

Maruxia chạy ra, lao vút về phía cổng.

– Cháu đi đâu mà từ sáng tinh mơ thế? Bác lao công thốt lên

– Ô, bác Secgay Invanovich, hôm nay đến phiên cháu trực nhật đấy! – Maruxia khoe và mở cổng.

Trong trường học bà thường trực vẫn chưa kịp mở cửa chính các lớp khối Một.

Maruxia sốt ruột nhảy phốc qua cửa bên.

– Ô, hoá ra là Orlova – bà thường trực trêu bé – cháu mới nhanh nhẹn làm sao – đúng là Orlova có khác – chạy tới trường ngay từ lúc trời còn chưa sáng, chưa cả bình minh nữa ...

– Bà ơi, hôm nay cháu trực nhật mà - Maruxia giải thích.

– Bà thấy rồi, bà hiểu rồi – bà thường trực trả lời và mở toang cánh cửa cho Maruxia - đấy, cháu vào trực nhật đi.

Maruxia bắt đầu dọn lớp. Bé đeo băng đồ vào cánh tay, cầm giẻ lau đầy bụi, lau bảng, lau bàn, vừa làm bé vừa hát véo von:

Hôm nay ai trực nhật? – hôm nay em trực nhật

Hôm nay chính em làm trực nhật

Hôm nay em là trực nhật viên chính

Ax, tất cả mới sạch làm sao

Ax, tất cả mới đẹp làm sao

Chúng em sẽ có

Một lớp học tuyệt vời.

Maruxia chạy đi lấy nước và tưới mấy chậu cây xanh ở góc lớp.

Bé trèo lên bệ cửa, mở ô cửa sổ. Bé sắp xếp gọn gàng lại những đồ dùng lung tung trên bàn cô giáo và bé hát.

Hôm nay lần đầu tiên em làm trực nhật

Em dọn dẹp lớp Một

Chúng em sẽ có - một lớp học tuyệt vời

Hôm nay ai trực nhật

Hôm nay em trực nhật

Em là trực nhật viên chính

Hôm nay chính em là trực nhật!

Verotrka thông thả bước vào lớp. Trên tay cô đeo băng đỏ, cặp sách đeo bên sườn. Maruxia nghiêm trọng hỏi:

– Sao hôm nay có chuyện gì mà tất cả đến muộn vậy? tớ đợi hoài, đợi mãi mà không thấy các bạn đến.

– Hoàn toàn không hề muộn. Thậm chí còn rất sớm là đằng khác – Verotrka thở dài. Tớ thường tỉnh giấc trước cả khi đồng hồ báo chuông vì tớ sợ nó bị hỏng.

– Hãy chìa cho tớ xem tai và tay cậu nào. Sạch sẽ cả đấy chứ - Sau đó tớ không bao giờ kiểm tra cậu nữa đâu – hôm nay tớ làm trực nhật mà – Maruxia nói.

Vera vui lòng chìa cho Maruxia kiểm tra ngón tay, móng tay, tai và cả cổ nữa.

– Thậm chí tất cả đều quá sạch! – Vera khẳng định.

– Tớ biết vậy mà – Maruxia đáp lại.

Vera đi về phía chỗ mình. Bé dừng lại bên cửa ra vào. Một lần nữa nhìn các bạn đang vào lớp.

Trong lớp có tiếng ồn ào. Có hai cô gái đang bắt đầu vật nhau. Maruxia chạy về phía họ.

– Cấm chỉ vậy! – bé kêu lên – Các bạn vung hết cả bụi lên rồi.

Hai cô gái bắt đầu cãi nhau. Maruxia băng nhanh về phía họ.

– Maia – Maruxia kêu lên – không được đẩy Sura – Sura, không được nói Maia nữa – cái gì thế này - đến bây giờ tớ mới hiểu các cậu là những người không biết nghe lời chút nào.

Một hồi chuông vang lên.

Tất cả các cô gái nghiêm chỉnh ngồi vào chỗ của mình.

Tất cả, trừ Maruxia.

Rất nghiêm trang – bé đứng bất động cạnh bàn của cô giáo như một người lính gác.

Cô Anna Ivanova bước vào lớp. Cô gật đầu chào các cô gái. Cô thân mật nói với Maruxia:

– A, cộng sự viên đầu tiên hôm nay của cô.

Cô Anna Ivnaova gật đầu với Maruxia:

– Con giỏi lắm, tất cả gọn gàng đâu vào đấy. Bảng đen sạch tinh, không một ai viết lên đó cả, điều đó chứng tỏ các bạn đã rất nghe lời con, con giỏi lắm.

Cô Anna mở cặp, lấy ra chồng vở.

– Đây – cô nói với Maruxia – con hãy chia vở cho các bạn. Bây giờ chúng ta sẽ tập viết.

– Tất cả đã được cô kiểm tra hết rồi ạ? – Maruxia băn khoăn hỏi lại.

– Rồi - Cô Anna Ivanova trả lời - tất nhiên tất cả đã được cô kiểm tra xong.

Maruxia chia vở cho các bạn.

– Ái, ai , ai! - Maruxia nói giống y như cô Anna Ivanova khi bé đi về phía một bạn gái trong số các bạn. Chẳng lẽ cậu ngồi cong lưng như vậy à. Cậu ngồi thế nào thế, ngồi thẳng dậy xem nào.

Cô gái ngồi thẳng lại ngay ngắn, nhưng cô rất ngạc nhiên nhìn sang Maruxia.

Cô Anna Ivanova mỉm cười và gật đầu.

Tại gian nhà ngoài. Một hồi chuông vang lên. Bà vội vàng chạy ra mở cửa.

Maruxia dĩnh đạc bước vào phòng một cách không bình thường. Bé chào khẽ:

– Cháu chào bà ạ.

– Có chuyện gì với cháu thế - bà hỏi lại – cháu bị ốm à?

– Không bà ạ, đơn giản là hôm nay cháu trực nhật – Maruxia trả lời - người trực nhật viên luôn luôn phải làm việc tốt. Cháu mệt quá....

– Con mệt giống y như mẹ sau khi đi trực ở khoa về - mẹ mỉm cười nói.

– Mẹ biết không, giờ đây con y như là cô Anna Ivanova ấy – Maruxia nói.

– Sao lại y như cô Anna Ivanova?

– Hôm nay con trực nhật mẹ ạ - Maruxia giải thích – Ai theo dõi hàng lối trong lớp con? – Là con. Ai quản các bạn trong giờ nghỉ giải lao – Là con. Các bạn ấy nghe lời con - Tại sao? Vì con là trực nhật mà. Mẹ có hiểu không mẹ?

– Mẹ rất hiểu là đằng khác.

– Mẹ - Maruxia gọi – Con có một đề nghị lớn với mẹ. Mẹ kiểm tra đồng hồ cho con đi. Mẹ đặt chuông vào sáu giờ như hôm nay, thậm chí sớm hơn cũng được.

– Để làm gì? - Mẹ ngạc nhiên - hôm nay con đã trực nhật rồi còn gì.

– Cần phải vậy mẹ ạ. Nếu như mai con ngủ quên – con sẽ đến trường muộn mất.

Buổi sáng. Trời vẫn còn sớm lắm.

Trời mưa.

Trường học vẫn đóng cửa im ỉm. Maruxia đứng đợi người ta mở cửa.

Bé đợi lâu, rất lâu...

Cuối cùng bà thường trực cũng ra mở cửa, Maruxia chạy ào vào lớp.

Bé đeo băng đỏ vào cánh tay – bé cầm giẻ lau lau bảng, lau các bàn.

Bé tưới các chậu cây.

Bé mở ô cửa sổ.

Bé thực hiện tất các công việc một cách nhanh nhẹn và đầy tự tin.

Trong lớp vắng vẻ, Maruxia một lần nữa lại ngồi vào ghế của cô Anna Ivanova và đợi các bạn đến.

Cuối cùng lớp học cũng đã đông đủ các em học sinh lớp Một.

Nina đến, ngồi vào chỗ, bé mở cặp lấy hộp bút, vở và búp bê ra.

Các cô gái liền vây quanh Nina.

– Ôi búp bê

– Ôi búp bê mặc váy

– Ôi búp bê mới sạch làm sao

– Tớ tự khâu đấy và cả tự làm sạch cho búp bê nữa – Nina giải thích

– Ôi ôi... trông đôi mắt nó kìa!

– Ôi ôi... nhìn đôi giày của nó kìa!

Maruxia Surovaia chạy ngay đến chỗ các bạn đang huyền não. Bé lấy vai đẩy đám đông ra. Bé len tới bàn.

Nina đặt búp bê xuống bàn cạnh lọ mực. Cô vuốt ve bộ tóc búp bê.

– Cái gì thế này? – Maruxia hỏi

– Búp bê đấy! – Nina trả lời

– Để làm gì?

– “Để làm gì” nghĩa là sao?

– Không sao gì cả. Sao cậu lại đem búp bê đến trường?

– Vì tớ không thể để búp bê ở nhà được, bé Vova nhà tớ đã lớn, nó năm tuổi rồi, nó toàn lén vào nghịch búp bê của tớ.

– Vậy cậu tiếc rẻ khi cho em trai chơi đồ chơi của mình ư? - Maruxia lắc đầu.

– Tớ không tiếc nhưng nó cứ phá tung búp bê ra.

Maruxia nghiêng mình dưới con búp bê.

– Đúng rồi ... Maruxia lẩm bẩm – cái móc cài không đúng rồi...Ồi, đôi bít tất, nhìn đôi bít tất này...

Và Maruxia quên khuấy mất mình đang là trực nhật viên, bé cũng bắt đầu say sưa ngắm nghía búp bê.

Nhưng rồi bé chợt trấn tĩnh lại:

– Hãy đem búp bê về nhà ngay bây giờ - Maruxia ra lệnh - trường học là nơi để học tập chứ không phải là nơi để chơi đồ chơi.

– Tớ không cất đấy – Nina thẳng thừng trả lời.

Các cô gái khác cũng phụ họa bên theo:

– Đem đi đâu bây giờ!

– Cứ để nó lại đây!

– Nina sẽ muộn giờ học mất!

– Im nào! Hôm nay tớ trực nhật – Maruxia kêu lên - Nếu cậu không muốn đem nó về nhà thì hãy cất nó vào cặp.

– Thì cứ để nó ngồi trên mặt bàn đến lúc nào có chuông.

– Không được – Maruxia bác lại - cất đi!. Nina vẫn ngồi im không động đậy, ghì chặt con búp bê vào lòng.

– Cất đi. Tớ sẽ ghi tên cậu.

Nina vẫn ngồi im không nhúc nhích.

Maruxia đi lên phía bảng.

– Tớ ghi tên cậu đây – Maruxia tuyên bố.

Cả lớp lặng thinh.

– Maruxia, cậu đừng ghi nữa – Vera van nài - tớ sợ...

– Cậu ghi sai rồi – Nina lên tiếng.

– Chỗ nào?

– Cậu cần phải thêm chữ cái “o” nữa, đáng lý là “Sakolova” thì cậu lại viết là “Saklova”!

Nina chạy ù lên bảng:

– Cậu phải viết thêm chữ “o” vào đây này – Còn chữ “S” thì cậu lại viết lệch dòng kẻ.

Bỗng Galia cô bé có mái tóc dày nhanh như cắt chạy xộc vào lớp.

Cô nhìn các bạn đang đứng trên bảng.

– Có chuyện gì đấy – cô nghiêm túc kêu lên.

– Maruxia đang ghi tên Nina – Vera buồn rầu thông báo.

– Để làm gì?

– Bạn ấy ghi, sau đó thừa với cô Anna Ivanova – hôm nay bạn ấy trực nhật mà.

– Ai hôm nay trực nhật – Galia phẫn nộ la lên

– Tớ hôm nay trực nhật – Maruxia trả lời

– Không phải.

– Phải

– Hôm nay tôi trực nhật chứ – Galia tức giận – không được làm dây bẩn vào bảng - Sắp chuông rồi mà bảng vẫn chưa được lau – tránh ra để tôi lau bảng.

– Để tớ tự lau – Maruxia trả lời.

“ N – i – n – a ” – Maruxia ghi lên bảng.

Nina chăm chú nhìn lên công việc khó nhọc của Maruxia – “S..o..k..lo...”

– Lại lỗi rồi – Nina kêu lên.

– Bỏ bảng đeo ra – Galia ra lệnh.

– Không bỏ

– Cậu hãy nhìn thời khoá biểu ấy – cô Anna phân công tớ hôm nay trực nhật mà.

Maruxia bưng bình lắc đầu.

Galia chạy về phía những cây hoa.

– Tớ đã tưới hoa rồi. Không phải là trực nhật mà tớ lại lau bảng, thu xếp bàn ghế đâu vào đấy...tớ sẽ thừa với cô Anna Ivanova.

Một hồi chuông vang lên.

– Các bạn! - tất cả vào chỗ ngồi ngay! Chuông rồi! – Galia kêu lên.

– Các cậu đừng có nghe bạn ấy, hãy nghe tớ! Maruxia cũng kêu lên - tất cả vào chỗ ngồi, các cô gái.

– Cô Anna Ivanova đang đến đấy – Verotrka đứng bên cửa ra vào thông báo.

Tất cả bèn tản nhanh về chỗ.

Cô Anna Ivanova bước vào lớp.

Các cô gái nhẹ nhàng đứng dậy.

– Chào các em, mời các em ngồi xuống – Cô giáo đáp lại và ngồi xuống ghế của mình.

– Nào, hôm nay ai trực nhật đấy?

Galia và Maruxia đứng dậy, đồng thanh trả lời:

– Con ạ!

Cô Anna Ivanova chăm chú nhìn hai bạn. Lập tức cô đoán ra ngay chuyện gì đã xảy ra.

– Thôi được, cô hiểu rồi – cô Anna lên tiếng - Vậy ai đó trong hai bạn chúng ta đã tiếc kinh khủng khi chia tay băng trực nhật? Maruxia, cô nói vậy có đúng không?

Maruxia im lặng.

– Vậy con không muốn trao danh hiệu trực nhật cho bạn khác?

– Con rất muốn ạ? Maruxia thở dài

– Vậy tại sao?

Maruxia lại im lặng.

– Nào, con hãy trả lời cô đi, Maruxia!

– Con không biết – Maruxia trả lời – nhưng con thích được trực nhật lắm. Con nghĩ là cô sẽ cho phép con trực nhật nữa.

– Không được, Maruxia – cô Anna Ivanova trả lời – Galia trực nhật sẽ không tồi hơn con. Con hãy làm sao để cho các bạn tôn trọng con, nghe lời con ngay cả khi con không đeo cái băng trực ấy. Con ngồi xuống. Hôm nay Galia sẽ làm trực nhật.

Maruxia buồn bực ngồi xuống và trao băng trực cho Galia.

Trong lúc cô Anna Ivanova đang lấy trong tủ ra những dụng cụ học tập, Maruxia tranh thủ vẽ lên tờ giấy một khuôn mặt trông kinh khủng rồi bé điền ngay dưới khuôn mặt dòng chữ: “Con Galia”.

Buổi chiều tối.

Mẹ đọc sách bên bàn. Bà đang ngồi khâu vá. Maruxia ngồi học bài. Bé ngồi cặm cùi cố gắng viết, thậm chí thè cả lưỡi ra. Rồi bé ngã người ra sau thành ghế. Bé ngược nhìn lên ngọn đèn và thăm dò.

– Mẹ ơi – bé hỏi – các bạn gái của mẹ có nghe lời mẹ không?

– Đôi khi cũng lắng nghe - mẹ trả lời bé.

– Vậy khi nào?

– Khi nào mẹ đúng.

– Tại sao khi con nhìn vào bóng đèn lại có những tia tia chạy từ bóng đèn vào mắt mình hả mẹ?

– Mẹ không biết - mẹ lơ đãng trả lời và đọc sách tiếp.

– Cô Anna Ivanova biết tất cả. – Hôm nay cô Anna bước vào lớp, cô chỉ nhìn thoáng qua vậy mà ngay lập tức cô đã nhận ra Galia muốn tước băng trực của con.

– Vậy cô đã làm gì nào? Bà hỏi lại.

– Cô muốn con chuyển giao phiên trực nhật.

– Tại sao lại vậy?

– Cô không muốn con đã trực nhật rồi lại trực nữa. Cô nói: “Nếu con muốn các bạn nghe lời mình - vậy con hãy sống làm sao cho tốt - chứ không phải vì đeo băng trực. Con đã có thói quen rồi sau đó lại đánh mất thói quen”.

Mẹ thả quyển sách xuống và nói:

– Nghĩa là bạn Galia hoàn toàn đúng khi lấy lại phiên trực của con đúng không?

– Chẳng đúng gì cả - Maruxia tức giận trả lời. Con không thể chịu được bạn ấy. Cô Anna đã nói đúng, còn Galia thì không. Phù...Con Galia...tóc của nó cứ xù dựng lên. Xù dựng lên như là có khói quanh đầu ấy.

– Hay con và bạn ấy xích mích cách đây không lâu?

– Chỉ hoà thuận lúc con đưa bút cho bạn ấy mượn thôi. Sau đấy bạn ấy nói với Sura cứ như là con nói với Nina rằng bạn ấy và Sura không đoàn kết với nhau.

– Mẹ biết rồi - mẹ nói – đúng là một câu chuyện rắc rối.

– Các cậu con trai thì chẳng bao giờ thêm cãi cọ nhau vì cái băng trực nhật làm gì – bà chêm vào.

– Các bạn ấy chẳng thêm cãi nhau – các bạn ấy luôn hoà thuận – Maruxia trả lời.

– Mẹ biết – có một cô bé cách đây không lâu cũng xô xát với một bạn trai - mẹ nói.

– Mẹ - Maruxia ngạc nhiên – sao lại không lâu, lâu quá rồi mẹ ạ.

– Theo mẹ, hình như mới có tháng trước.

– Vâng ạ

– Mẹ tin con

– Không, không, cách đây rất lâu rồi – Maruxia kiên quyết trả lời – khi đó con hoàn toàn chẳng như vậy.

Mẹ ngắm vở của Maruxia.

– Đẹp không mẹ? - Maruxia hỏi mẹ

– Mẹ thấy được - mẹ trả lời.

– Con viết còn một dòng nữa là xong.

Maruxia ngồi viết. Mẹ nhìn bé viết..

– Con đưa mẹ thử viết một chữ cái xem nào.

– Ôi! – Maruxia sợ hãi - mẹ không biết viết đâu.

– Sao mà không biết.

– Không được, không được – Maruxia kêu lên - Chữ “B” mẹ viết hoa không đúng và cả chữ “p” viết thường. Con đã nhìn thấy trên phong bì. Cô Anna Ivanova không viết như vậy.

– Thôi, được rồi - mẹ đồng ý - mẹ không viết nữa.

– Mẹ, mẹ ơi, mẹ hãy lấy một tờ giấy, mẹ ngồi cạnh đây, con sẽ chỉ cho mẹ cách viết.

– Thôi được rồi, mẹ chịu.

– Con có thể cho phép mẹ viết, nhưng ngày mai cô Anna Ivanova sẽ chấm bài tập về nhà này của con mà.

7. Điểm học đầu tiên của bé Maruxia

Maruxia vui vẻ chạy về nhà. Hôm nay bé có điểm đầu tiên, điểm bốn. Dọc trên phố bé gặp Xerioza chạy ngược lại.

Để không giáp mặt với kinh địch của mình tại cổng, bé đứng lánh lại bên những quầy trưng bày của cửa hàng.

Bé làm ra vẻ quan sát kỹ những đồ vật trưng bày trong đó nhưng kỳ thực những thiết bị điện và radio với bé chẳng thú vị chút nào cả.

Xerioza vào đến cổng, bỗng dừng cậu phát hiện ra bên cạnh thùng rác có cái vỏ hộp thuốc lá.

Cậu ta nhanh nhẹn lao về phía thùng rác. Cậu đá chiếc hộp bằng mũi giày như thể đá bóng.

Đá vài quả bên cổng không được, cuối cùng cậu ta lập ngay một cái gôn và chạy vào sân.

Maruxia đợi cho qua. Bé thận trọng quan sát phía cổng, bé bước vào sân và nhìn thấy Xerioza đang cố gắng đá dòn chiếc hộp thuốc lá vào cổng.

Cặp sách của cậu bị tung ra, lủng lẳng trên tay. Cuốn học vắn và quyển vở nhàu nát nằm lẫn lóc giữa sân.

Xerioza vẫn tiếp tục chơi, không hề hay biết gì cả.

Maruxia dừng lại. Bé hết nhìn cuốn học vắn và quyển vở rồi lại nhìn Xerioza. Bé tiến lên, rồi lại quay lại. Không thể quyết định được sẽ xử sự như thế nào.

Còn xerioza đã dòn được chiếc hộp về phía bậc thang.

Vào lúc này một cơn gió đã lật tung quyển vở của Xerioza.

Maruxia thoáng nhìn thấy hôm nay Xerioza có được điểm. Cũng bốn điểm.

– Ê, cậu đấy à – Maruxia gọi.

Chẳng ăn thua, Xerioza không buồn quay lại.

– Xerioza – Maruxia hét toáng lên.

Xerioza ngoái lại nhìn quanh.

Maruxia im lặng chỉ cho cậu ta quyển vở. Và bé hướng về phía cổng.

Xerioza nhặt vở và cuộn học vắn lên. Cậu nhét chúng vào cặp.

– Điệu bộ ơ – Xerioza gọi theo Maruxia - Đồ điệu bộ ơ!

Maruxia không thèm ngoảnh lại.

– Này, này, làm lành rồi đấy à? - Xerioza sung sướng.

– Ai làm lành? – Maruxia không kìm được.

– Cậu ấy!

Maruxia quay trở lại.

– Tớ làm lành á? Maruxia nạt hỏi lại.

– Vậy còn ai nữa?

– Cậu không biết xấu hổ - Maruxia lắc đầu – Tớ tìm thấy quyển vở bốn điểm cho cậu, vậy mà cậu lại còn rầy la lên.

– Không lẽ quyển vở có bốn điểm bị rơi ra à? – Xerioza sợ hãi.

Cậu ta lần trong cặp. Cậu tìm thấy quyển vở dính bản, nhìn nó trân trân.

– Hôm nay tớ cũng được bốn điểm – Maruxia khoe. Bé lấy trong cặp sách ra chìa cho Xerioza xem.

– Hừm... Xerioza lơ đãng nói – Đáng lý ra tớ được điểm năm cơ – nhưng cô giáo lại tìm ra một vết bản. Đây này, cậu nhìn thấy không? Xerioza chỉ dấu bàn tay của mình in trên góc trang vở. Tớ nói với cô là do bàn tay tớ chưa rửa sạch nhưng cô lại không tin.

– Cô ấy nghiêm thế à? – Maruxia hỏi.

– Nghiêm lắm – Xerioza trả lời – thế cô giáo của cậu?

– Tớ cũng chẳng biết – Maruxia trả lời – nhưng bọn tớ yêu cô lắm.

– Chúng tớ cũng thế - Xerioza thú nhận – Nhưng ở lớp 1B thì không vậy. Bọn nó cứ ca ngợi - thật là ngu ngốc.

– Lớp cậu có các tổ không? – Maruxia hỏi.

– Ui...bao nhiêu mà chả có - thế lớp cậu có góc thiên nhiên không?

– Có chứ - Maruxia trả lời - đẹp nhất trường luôn...Thôi, tạm biệt nhé, bà tớ đang đợi, có lẽ bà đang sốt ruột không biết hôm nay tớ được mấy điểm đây.

– Tạm biệt cậu.

– Vậy lớp cậu có thể dực nhịp điệu không? Maruxia về đến cổng rồi nhưng vẫn cố hỏi thêm.

– Có – Xerioza trả lời - vậy các cậu có được dẫn đi tham quan không?

– Có chứ. Maruxia đáp vọng lại.

Maruxia chạy vào hành lang.

– Bà ơi – bé hét lên sung sướng – cháu và Xerioza hôm nay không cãi nhau nữa rồi – đã nói chuyện và không cãi nhau nữa, cháu nói thật đấy.

– Thật tuyệt vời – bà ngạc nhiên - vậy còn gì mới mẻ nữa không?

– Tốt, rất tốt – Maruxia hân hoan – hôm nay cháu có điểm rồi?

– Mấy điểm? - bà hỏi.

– Bốn điểm, bà nhìn này...Bà, sao bà lại không vui? Điểm bốn là điểm rất gần với điểm năm mà!

8. Maruxia cùng các bạn chuẩn bị cho ngày lễ như thế nào?

Hôm nay lớp học trông hoàn toàn khác, không giống thường ngày: lớp như được khoác một cái áo mới để chuẩn bị cho ngày lễ. Đó chính là nhờ các em học sinh lớp Một đã trang hoàng cho nó. Những dải băng cờ được giăng ngang lớp. Chân dung lãnh tụ Stalin được treo trên tường, trang trọng trong cái khung bằng gỗ thông. Trên bảng gắn biểu ngữ:

Chúc mừng ngày lễ tháng Mười

Các em học sinh lớp Một vừa kết thúc xong công việc của mình. Những mẫu giấy, lọ keo dán, thuốc màu nước, những cốc nước và chổi lông vẫn chưa kịp thu dọn. Những công nhân tí hon vây quanh chị phụ trách đội Valia. Họ nghỉ ngơi và nghe chị phụ trách Valia đọc thành tiếng:

“Vladimir Lenin biết rõ chiến thắng đã đến gần – Người hằng ngày gửi thư về Petrograd cho Stalin, Dzierzinski, Sverdlov. Trong những bức thư Người đã trao lệnh khởi nghĩa vũ trang. Từ túp lều tranh của Lenin các mệnh lệnh được truyền đi Petrograd như thế nào. Túp lều tranh đã trở thành căn cứ Cách mạng”.

Các em học sinh lớp Một chú ý lắng nghe, riêng Maruxia còn chăm chú hơn cả các bạn. Bé nhìn chăm chăm vào khuôn mặt của chị Valia. Đôi môi của bé mấp máy theo chị.

Cuối cùng bài diễn văn cũng kết thúc. Maruxia rảo bước về nhà, nhưng cặp mày của bé nhíu lại, bé mấp máy môi, cứ như là chị Valia đang đọc từ quyển sách thú vị.

Bỗng dưng Maruxia dừng lại.

Có ai đó chặn đường bé và hỏi bé:

– Cô nữ công dân tí hon ơi, vì sao mà nom cô có vẻ tức giận vậy? Maruxia giật mình như có người đánh thức, bé ngược mắt nhìn và hét lên sung sướng:

– Cháu chào chú.

Chú Volodia đứng trước bé mỉm cười.

– Không phải cháu đang tức giận đâu, chú Volodia ạ, đơn giản là cháu đang mãi suy nghĩ.

– Về cái gì đấy, cháu có thể cho chú biết được không?

– Chị phụ trách Valia đọc cho chúng cháu nghe quyền sách, về Lenin ấy.

– Cháu đang suy nghĩ về quyền sách đó?

– Vâng, quyền sách đó, chính là quyền sách đó. Quyền sách nói về cái lều này, về Lenin đã sống ở đó, đã làm việc ở đó và về tất cả. Ôi, chị Valia mới hạnh phúc làm sao, chị biết đọc sách rất giỏi.

– Chị Valia là ai vậy?

– Chú có biết không, chị là phụ trách Đội của bọn cháu đấy.

– Vậy có nghĩa cháu đã là đội viên?

– Ôi chú, bọn cháu vẫn chưa được vào Đội. Người đội viên cần phải biết làm gì. Bọn cháu cần phải học thêm nữa... chú đến nhà cháu chứ?

– Không, chú không đến. Chú chỉ đi theo cháu thôi. Ở nhà mọi người sẽ không yên tâm vì sao cháu về lâu thế.

– Ôi, chú Volodia – Maruxia nói – hôm nay là ngày...mà người ta đã đọc cho bọn cháu. Chúng cháu đã chuẩn bị cho ngày lễ năm Cách mạng Tháng Mười.

– Tốt lắm - người đại úy nói và giao cho cuốn sổ tay – hôm nay chú bay đi Zapalia, vì thế hôm nay chú đã có mặt ở nhà cháu. Mẹ cháu gửi thư cho bố. Bà thì gửi mứt ươt. Còn cháu sẽ làm vui lòng bố cháu bằng gì nhân ngày lễ? Cháu có bao nhiêu điểm năm rồi?

– Ba ạ - Maruxia trả lời - Một điểm miệng Tiếng Nga, một điểm môn đạo đức và một điểm hát nhạc.

– Thôi được – chú ghi nhận – vậy điểm bốn thì nhiều chứ?

– Cũng không nhiều lắm ạ - có một điểm viết tiếng Nga.

– Vậy à, thế còn điểm ba?

– Những điểm còn lại - là toàn ba -Tại vì cháu vội lắm...tất cả cứ như là vội đi đâu đó. Nhưng cháu hứa với cô Anna Ivanova rằng cháu sẽ sửa.

– Chú hiểu rồi – người đại úy đáp lời – thôi được, chúng mình sẽ báo cáo với bố là vậy nhé.

9. Từng ngày trôi đi, từng tuần trôi qua ...

Trong lớp im lặng như tờ, rất im. Lặng im như đang giờ kiểm tra ấy.

Các em học sinh lớp Một đang cố gắng chép lại cái gì đó từ bảng. Maruxia có vẻ như cố gắng hơn cả. Bé là người đầu tiên kết thúc công việc và mang vở lên nộp cho cô Anna Ivanova.

– Một lần nữa con lại là người đầu tiên nộp bài – cô Anna Ivanova lắc đầu – con đã kiểm tra hết rồi chứ?

– Dạ, hết, hết cả rồi cô Anna Ivanova ạ.

– Con đã kiểm tra kỹ chưa?

– Dạ thưa cô kỹ, rất kỹ rồi ạ.

– Con kiểm tra nữa đi, con vẫn còn thời gian mà.

– Không, không đâu cô Anna Ivanova – Maruxia tin tưởng thưa với cô – con không hề vội chút nào.

Cô Anna Ivanova liếc qua vở của Maruxia, cô lắc đầu tỏ vẻ trách móc. Maruxia sợ hãi nhìn cô.

– Con hãy đọc từ này xem nào – cô Anna Ivanova nói và chỉ lên bảng.

– “Con chó - Собака” – Maruxia đọc

– Đúng lắm, còn bây giờ con hãy đọc từ này xem - cô Anna Ivanova chỉ vào dòng cuối cùng trong vở của Maruxia. Vậy con viết cái gì đây?

Maruxia liếc nhìn vở. Bé kêu ôi lên. Ôm chặt lấy đầu.

– Ax, vậy mà con lại viết thành Собака. Con lại một lần nữa vội vàng!

Các em học sinh lớp Một đứng túm tụm bên cửa sổ.

Sáng sớm khi các em đến trường trời lạnh cóng, nhưng dù sao thì cũng không có nghĩa là mùa đông đã thực sự đến bởi mùa thu vẫn còn.

Giờ học đầu tiên vừa bắt đầu, Maruxia đã la to lên:

– Hãy nhìn kìa các bạn ơi.

Tất cả nhìn ra cửa sổ và đã trông thấy bông tuyết đầu mùa - Những bông tuyết dày đặc, những bông tuyết thực sự, rất lớn và nom rất mùa đông.

– Tuyết rơi, tuyết rơi rồi, mùa đông đến rồi – các cô bé kêu lên.

Lặng im, lặng im nào các em! Giờ học đã bắt đầu! Cô Anna Ivanova nghiêm nghị nói. Đến giờ ra chơi các em sẽ ngắm tuyết đầu mùa và đón chào sau.

Giờ học vừa kết thúc. Các em học sinh lớp Một vội ủa đến bên cửa sổ. Tất cả thích thú ngắm nhìn tuyết.

Những bông tuyết từ từ rơi trên trời xuống, đậu vào các cành cây. Đôi khi cảm giác nó không chỉ rơi từ trên trời xuống mà còn bay từ đất lên hoặc bay ra từ góc nào đó. Tuyết kịp phủ lên các mái nhà. Trong công viên cây cối được bao phủ một màu trắng xốp mịn.

Trước giờ học thứ ba cô Anna Ivanova nói:

– Hãy mặc áo ấm vào, các cô gái! Chúng ta sẽ đi ra công viên, hôm nay có giờ học ngoại khoá về thiên nhiên.

Các cô gái hét lên sung sướng và chạy xuống dưới. Trong công viên đến lúc này tất cả bao phủ một màu trắng tuyết. Trên các ghế đá mọc lên những đụn tuyết trắng. Xung quanh trở nên vắng lặng, các cô gái cũng im bật. Các em im lặng đi sau cô Anna Ivanova, cô kể:

– Ở tận sâu dưới đám tuyết, những rễ cỏ cây được nẩy mầm từ băng giá. Đắp phủ bên trên chúng là cái chăn tuyết, vì vậy chúng không hề bị lạnh cóng. Các mầm cây vẫn khép chặt như những

cánh cửa phòng. Băng giá không thể len được vào bên trong. Vì thế giờ đây chúng sẽ lặng ngủ yên cho đến tận mùa xuân.

10. Kỳ nghỉ năm mới

Bác lao công Ivan Secgayevich đang ngồi trong bếp, trên nền nhà. Bác đang làm một việc khá nặng nhọc: Đó là đặt cây thông vào cái giá gỗ. Những cành thông gai góc chĩa thẳng vào mặt bác Ivan Secgayevich, còn Maruxia thì đeo gang tay để khỏi bị gai đâm, bé giúp bác tách những cành thông.

Bỗng nhiên bác hỏi rất nghiêm trọng:

- Hãy nói đi, cô bé, bác không cố gắng một cách vô ích đấy chứ?
- Vô ích nghĩa là sao ạ? Maruxia ngạc nhiên - Tại sao lại vô ích hả bác Ivan Secgayevich?

– Nếu bỗng nhiên cháu lại không xứng đáng được thưởng cây thông? Cháu có những điểm nào rồi?

Maruxia mỉm cười tự hào khiêm tốn.

– Maruxia chỉ có mỗi điểm bốn – bà thông báo – đó là môn viết tiếng Nga, còn lại là toàn điểm năm.

– Ôi – Bác Ivan thốt lên với vẻ kính nể - thế chứ, với những điểm năm như vậy đi chơi mới không xấu hổ.

– Ôi, mong sao cho nhanh đến sáng mai – Maruxia thì thầm – còn bây giờ chúng mình sẽ trang hoàng cho cây thông đã. Sau đó sẽ uống chè nữa, rồi cần phải rửa mặt này ...thay quần áo này... trước mắt là phải chợp mắt đã...đi ngủ nữa...không, mình chẳng thể đợi đến ngày mai đâu...

– Chúng ta sẽ đợi chứ - mẹ nói – nào, tốt hơn nhất bây giờ chúng ta hãy cân nhắc xem chúng ta sẽ mời những khách nào đến. Biết bao nhiêu là bánh.

– Nào...Maruxia nói – nhưng có lẽ trước tiên phải mời bạn Galia.

– Hượm, hượm hãy nào, cháu và bạn ấy vừa xích mích! – bà lên tiếng

– Cháu ư? Với Galia á? Maruxia ngạc nhiên – Ôi bà! – Galia là cô gái rất tốt... sau đó là Vera. Bạn ấy rất dễ thương. Nina ắt cũng phải được mời. Cả Sura, Olia, Cachia, Maia, Zina, cả mấy bạn Natasa nữa - cả 3 luôn - lớp cháu có những ba bạn Natasa.

– Đúng đấy – bác Ivan Secgayevich lên tiếng.

– Không ở lớp nào có như vậy, sau đó là Sveta, Clara.

– Maruxia, chúng ta không đủ số đĩa như vậy – bà hoảng hốt.

– Thì lấy cả đĩa lót chén ra – Maruxia nói – Ôi, lại còn cả Ghênia, Xima nữa chứ.

– Chết mất - mẹ thốt lên - chết mất thôi, chết mất thôi.

– Ai chết? – Maruxia ngạc nhiên.

– Mẹ với bà chứ sao - mẹ giải thích - sắp xếp làm sao cho hết từng ấy con người

– Đây rồi, đây rồi – Maruxia nói tiếp – còn cả Olia, Nadia, Lida, Tamara, Liucia, Lena...

– Cha mẹ ơi, cả lớp – bà cười ngặt nghẽo

– Thì sao nào, vậy cháu có lỗi khi tất cả các bạn lớp cháu đều là những bạn tốt ư?

– Không, con cứ mời những bạn thân thiết nhất, những bạn tốt nhất không thì chúng ta không sắp xếp được chỗ ngồi - mẹ quyết định.

– Mẹ, nhưng bây giờ tất cả các bạn đều là những bạn thân tốt nhất của con.

– Thì con chọn đi - mẹ nói

– Ôi – Maruxia thở dài - nếu chỉ mời Luixia thì Lena sẽ tự ái. Hai bạn ấy lại ở cùng một nơi. Nếu không mời Tamara thì thương lắm vì hôm qua bạn ấy vừa bị điểm hai xong.

– Thôi thì cứ để cho bạn ấy ngồi nhà mà học bài – bác Ivan Secgayevich nói.

– Không được, thương lắm – Maruxia phản đối.

– Còn mẹ sẽ mời Xerioza - mẹ nói – vì trước đây cậu ấy ở chỗ con.

– Vâng, đúng đấy – Maruxia nói – không lẽ gì mà không gọi bạn ấy.

– Vậy các cháu bây giờ làm lành rồi chứ?

– Không, vẫn giận. Hôm qua tý nữa thì lại đánh nhau. Hôm qua bạn ấy lại muốn mang con mèo Liginski ở sân về nhà riêng cho mình.

– Đúng thế - bác Ivan Secgayevich nói

– Nào, Maruxia, con nghĩ đi, nghĩ nhanh lên - mẹ sốt ruột giục.

– Thôi được rồi, con chỉ mời trong cột danh sách của con thôi – Maruxia quyết định.

– Vậy thì có bao nhiêu người trong danh sách ấy? – bác Ivan Secgayevich hỏi

– Chỉ có mười bốn bạn gái thôi.

– Có thể mời được rồi. Cây thông đã sẵn sàng.

– Cuối cùng ngày lễ Maruxia mong chờ cũng đã đến. Bên ngoài phòng chờ đang chất đầy nào bánh tô, quần áo, mũ len, mũ lông, giày cao cổ. Có thể nhận rõ ngay tất cả những vị khách mời của Maruxia đều đến đông đủ, không ai từ chối.

– Xung quanh cây thông là tiếng chân giậm rầm rập, tiếng cười vang rộ, tiếng hát hò, la hét. Có thể nhận thấy ngay tất cả khách của Maruxia đang rất vui vẻ.

Trên bàn ăn đã bày đặt đầy đủ. Mẹ mời tất cả các bạn vào uống chè, trong căn hộ bỗng trở nên hơi im ắng.

Các cô gái ngồi ăn còn Maruxia thì mời các bạn.

– Các bạn ơi, xin mời, ăn đi chứ! Các bạn ném thử kẹo Vitamin nhé. Bố mình gửi về tặng vì điểm năm đầy. Chúng được bay từ Zapaliar về đây. Hãy cầm bánh rán ăn đi các bạn, nhà mình có cả một núi bánh kia kìa.

Một hồi chuông vang lên.

– Ôi! – Maruxia kêu lên sung sướng – còn ai đó đến nữa.

Bé ra mở cửa.

Xerioza đứng đó, mặt khó đăm đăm – trong tay cậu cầm một cái gói.

– Chào Maruxia - cậu ta lên tiếng.

– Chào cậu – Maruxia trả lời.

– Mẹ tớ vui lòng để tớ chuyển cho cậu...Xerioza vừa nói vừa chìa gói quà cho Maruxia.

– Cái gì vậy? Maruxia không hiểu

– Táo đây

– Táo nào?

– Táo nào, táo nào. Táo được ông tớ mang từ Crum về. Đầy cả thùng luôn. Mẹ mình rất vui để mình đem đến tặng cho cậu trước năm mới.

Mẹ của Maruxia cũng bước ra phòng ngoài.

– Gì thế cháu? Xerioza - mẹ nói – vào đi cháu.

– Cháu chào cô Nina Vaxileva! – Xerioza khẽ đáp.

– Cháu cởi áo ra đi và vào đây.

– Cháu không muốn?

– Tại sao vậy?

– Cháu không muốn. Trong kia toàn bọn con gái.

– Không phải bọn con gái mà là các bạn gái – Maruxia chỉnh đốn lại.

– Nhưng thôi, ừ thì bạn gái - Xerioza đồng ý – nhưng dù gì thì tớ cũng không vào đâu.

– Thôi, thôi nào cháu, cháu thôi nói chuyện thảm đi. Các cô gái không phật lòng vì cháu đâu, vào đi nào.

Sau khi uống trà xong bàn đã được dọn đi.

Các quý khách chơi trò bốc thăm.

Tất cả nô đùa ầm ĩ, Xerioza nghịch hơn hết. Cậu ta quên khuấy xung quanh mình toàn bạn gái và cậu ta rất vui vẻ.

Khách đã ra về hết. Bà và mẹ bắt tay vào thu dọn.

– Khế, khế nào – bà nói. Chúng ta đánh thức Maruxia dậy mất.

– Không sao đâu - mẹ trả lời – con bé đã mệt bỏ hơi tai rồi – bây giờ có pháo cũng không đánh thức nổi nó đâu. Mẹ chăm chú nhìn vào phòng ngủ và khế than.

– Lại đây bà ơi - mẹ gọi bà vào

Bà bước lại và nhìn thấy Maruxia không ngủ

Bé nằm trên giường, quần chần, nằm co chân. Trong tay bé là quyển sách. Bé quên hết tất cả xung quanh, không nghe gì, không nhìn gì cả.

Mẹ khế đến gần Maruxia.

– Ai sẽ ngủ đây, con gái - mẹ âu yếm hỏi bé.

– Mẹ - Maruxia nói, mắt rời khỏi quyển sách – đây chính là quyển sách này – chính quyển sách này mẹ đã tặng con - mẹ có nhớ con đã kể với mẹ rồi không?

– Quyển sách nào vậy?

– Đó là những gì chị Valia đã kể cho chúng con: “Những truyện kể về Lenin”. Con nghĩ chỉ đọc thành tiếng. Con mở ra, ôi... thật quen thuộc. Con mới đọc qua một dòng, sau đó dòng khác. Và bỗng nhiên thế là con đã biết đọc. Mẹ ơi, thật thú vị làm sao! Nghĩa là giờ đây tất cả quyển sách con đã đọc được.

– Bây giờ con chỉ có thể đi ngủ mà thôi - mẹ mỉm cười.

– Ôi mẹ, con đi ngủ đây. Con chỉ nghĩ thêm một lát thôi rồi con sẽ ngủ - Maruxia hứa với mẹ. Con đang nghĩ về một điều...Thật là tốt biết bao nếu như Lenin và Stalin ngày bé cùng sống trong ngôi nhà của chúng ta. Còn mẹ thì thế nào? Giá như họ đã chơi ngoài sân. Và con nô đùa cùng với họ...Mẹ ơi, con biết đó chỉ là điều tưởng tượng, nhưng chỉ nghĩ thôi cũng rất thú vị rồi....

Maruxia ngồi trầm ngâm.

– Nào, có chuyện gì thế cô gái? Mẹ hỏi lại

– Chỉ có một điều con không biết gọi họ như thế nào...Nếu như họ còn nhỏ thì đằng nào con cũng chỉ gọi họ là...Vladimir Ilich, Ioshiph Vixanovich. Đúng không ạ.

– Thôi ngủ đi, cô gái, ngủ đi, con thân yêu.

– Vâng ạ, con ngủ ngay bây giờ đây mẹ.

– Ngủ đi con, muộn rồi. Sáng mai dậy sẽ kể tất cả sau.

– Thôi được. Một, hai, ba, con ngủ đây! Maruxia trả lời và bé rúc đầu vào chăn.

11. Kỳ nghỉ kết thúc

Maruxia bước vào lớp. Nom bé có vẻ rất quan trọng và đĩnh đạc. Trên tay cầm một quyển sách gáy vải – đó là món quà tặng quý giá của bé. Các cô gái sung sướng nhảy đến bên bé. Còn Verotrka là người đầu tiên vội vàng thông báo một tin quan trọng:

– Maruxia ơi – cô kêu lên – nhìn kìa! Hôm nay lớp chúng ta có một nhân vật mới - Bạn ấy bị ốm suốt, ốm suốt và bây giờ bạn ấy mới đến với chúng ta.

Và Maruxia nhìn: ngồi ở bàn là một bạn gái lạ, người gầy, tóc cắt ngắn.

Cô gái im lặng ngơ ngác nhìn quanh.

– Bạn ấy đang sợ đấy - Verotrka thông cảm nói.

– Bạn ơi, bạn tên là gì? – Maruxia hỏi bạn.

– Axia – cô bạn mới rụt rè trả lời.

– Cậu không phải sợ - Maruxia nói giọng vẻ lên lớp - Ở đây đều là các bạn gái cả – không ai làm cậu phật lòng đâu - cậu có biết đọc không?

– Có – cô gái trả lời

– Vậy còn viết?

– Mình có biết – Mình cũng đuổi kịp các bạn rồi. Đây này...

Thế rồi Axia chìa những quyển vở ra cho các bạn xem.

– Hãy nhìn kìa – Maruxia kêu lên – đúng vậy, ai đã dạy cậu thế?

– Mẹ mình.

– Đợi hãy, đợi nào... Maruxia nói. Ở nhà cậu có bảng à?

– Không có.

– Vậy có nghĩa là cậu không biết lên bảng?

– Không.

– Aha! – Maruxia reo lên sung sướng - chẳng lẽ ở nhà cậu học như vậy! Nhưng không sao. Bây giờ bọn mình sẽ chỉ cho cậu tất cả. Thế chào cô giáo như thế nào, cậu có biết không? Không phải không? Đây, cậu hãy nhìn này. Các bạn ơi, hãy ngồi xuống. Tớ sẽ đóng giả là cô Anna Invanova.

Maruxia bỗng chạy vụt ra khỏi lớp.

Sau đó bé thông thả bước vào lớp, mỉm cười chào.

– Chào các cô gái – mời các em ngồi xuống – Maruxia nói – Axia, em cần phải đứng dậy một cách nhẹ nhàng. Tiếng động ầm ĩ sẽ quấy rầy việc học tập của các bạn lớp khác. Em hãy đi lên bảng. Axia. Không được gây tiếng động nhé. Đi ngay ngắn vào. Đây không phải chuyện tầm phào đâu. Học sinh lớp Một cần phải biết cách đi ngay ngắn. Em hiểu không?

– Ủ hứ

– Không phải là “ừ hứ” mà là “vâng ạ” – Maruxia chỉnh lại cho cô bạn. Học sinh lớp Một cần phải nói chuyện đúng cách ... Đây là cái gì của em? Maruxia hỏi và chỉ tay vào cái cằm?

– Râu ạ? Cô bé trả lời

– Vậy là em không biết rồi? Cái cằm chứ. Cần phải biết. Còn đây là gốc mũi. Cần phải nói cho đúng.

– Còn đây là cái trán? Axia cuống quýt hỏi.

– Ủ, Axia, đấy là trán – Maruxia trả lời – Nhưng nếu cậu muốn hỏi điều gì đó, cần phải dơ tay.

– Không được búng ngón tay tanh tách đấy- Galia chêm vào.

– Im lặng, im lặng nào - tớ đang giải thích – Maruxia nói – Đúng, không được búng ngón tay. Cô Anna sẽ nhìn thấy hết. Cô ấy sẽ nhìn tất cả. Ôi, biết bao nhiêu điều cần phải giải thích nữa! Còn bây giờ chuông rồi.

– Hãy nói qua về học cách lễ phép cho cậu ấy biết đi – các cô gái đồng thanh cướp lời – nói về điều là giờ đây bạn ấy không phải chỉ có một mình – không được chạy về nhà khi chưa có chuông kêu - về góc thiên nhiên sống - về buổi tham quan - về các nhóm, tổ - về việc cấm không được cãi cọ nhau...

Axia ngơ ngàng đưa mắt nhìn quanh.

– Các cậu không phải nhắc đâu– Maruxia ngăn các bạn lại - Tự biết mà. Vậy những gì... chúng ta đã học... là như vậy đấy... cậu có hiểu không?

– Không! – Axia thú nhận thật.

– Chúng ta - cậu biết là ai không? Là học sinh lớp Một. Chúng ta phải sống vì nhau. Còn cả trường học sẽ vì chúng ta. Vậy chúng ta phải tự kiểm soát chính bản thân mình. Cậu hiểu chứ? Như viết chẳng hạn có thể học tại nhà. Còn những điều này...

Một hồi chuông vang lên.

Axia giật mình.

– Cậu không phải giật mình! Maruxia nghiêm khắc nhắc lại. Đây là chuông thôi. Không có gì mà phải sợ.

– Có một cô gái trước kia đi học cũng giật mình bởi tiếng chuông, vậy mà sau này đã trở thành anh hùng Xô Viết- Verotrka trấn an bạn.

– Cô Anna đến rồi – bạn trực nhật lớp thông báo - tất cả các em thì thăm với Axia từ các hướng:

– Cậu nhớ đừng quên đứng dậy nhé. Đứng dậy thật khế đấy.

– Nhớ dơ tay nhé khi muốn hỏi.

Cô Anna Ivanova bước vào lớp. Các cô gái nhẹ nhàng đứng dậy.

Chỉ mỗi Axia tội nghiệp cuống cuống đứng lên gây tiếng động. Bé bước lên bảng, dơ tay này, sau đó lại dơ tay khác.

Hộp bút tròn của cô đổ tung khỏi bàn và rơi xuống lăn trên sàn.

Cô Anna Ivanova mỉm cười.

– Em cứ yên tâm, Axia – cô động viên – Cô đã nhìn thấy rồi. Các bạn gái muốn dạy em tất cả một lúc ngay lập tức. Nhưng không sao. Các bạn cũng vậy thôi. Các bạn ấy cũng quên rằng chính sự lớn khôn được hình thành dần dần từ sự hiểu biết từng tí một – cô Anna Ivanova giải thích – bây giờ chúng ta hãy cùng nhau tiến về phía trước, tiến một cách nhanh hơn cả những gì chúng ta đã đi qua đến thời điểm này.

12. Maruxia, Galia và Vera biến mất như thế nào?

Tại sân nhà Maruxia.

Maruxia, Galia, Vera đang chơi – các em đang xây những ụ tuyết.

– Các cậu biết không - Maruxia nói - giờ tớ đang rất ngạc nhiên tại sao tớ lại có thể ngốc nghếch đến thế!

– Lúc nào? Galia hỏi lại.

– Trước kỳ nghỉ ấy - tớ cứ làm vội làm vàng để đến bây giờ lại phải kiểm tra đi kiểm tra lại.

– Còn tớ cũng nói y như vậy với bố tớ - Galia thông báo - rằng sau kỳ nghỉ tớ sẽ hiểu hết phần số học - bố tớ cười.

– Tại sao?

– Bố tớ nói “rồi xem!”

– Rồi xem cái gì – chúng mình bây giờ là những cô gái thông minh và biết nghe lời. Thậm chí bà tớ cũng nói: Cháu mà biết nghe lời cái gì? Mẹ tớ thì ngạc nhiên.

– Nhìn kia – Xerioza kia! – Verotrka thông báo.

Các cô gái ngừng tay. Tất cả nhìn về phía Xerioza. Cậu ta đang đứng giữa sân. Cậu đang nhìn lên mặt trời qua nắm tay như nhìn qua kính viễn vọng.

– Xerioza – Maruxia gọi - cậu nhìn thấy cái gì trên đó thế?

Xerioza liếc nhìn các cô gái, nheo mắt mạnh. Rõ ràng mặt trời đang làm loá mắt cậu ta.

– Các cậu đang xây ụ tuyết à?

– Ừ, ụ tuyết – Maruxia trả lời

– Thế cậu nhìn cái gì trên trời đấy?

– Tớ ngắm mặt trời khi sang mùa xuân như thế nào?

Các cô gái đồng loạt nhìn lên trời.

– Thế ai nói cho cậu về điều này?

– Bốn tớ. Từ cuối tháng Mười hai, mỗi ngày sẽ bắt đầu thêm một phút nữa. Bây giờ sắp sang xuân.

– Thế tại sao vẫn còn băng tuyết – Galia hỏi

– Không phải ngay bây giờ – Xerioza giải thích – Thôi, tạm biệt các cậu nhé.

– Thế cậu không chơi xây tuyết cùng bọn tớ à?

– Không bao giờ. Tớ sẽ nói với bọn cậu là tớ đi đâu.

– Đi đâu?

– Ra ngoại ô - Tớ muốn tạo một mùa xuân trong lớp học qua ô cửa sổ.

– Mùa xuân nào? Maruxia ngạc nhiên.

– Mùa xuân này – Xerioza khoe - Cậu biết không, có thể sẽ là một cái cây – ví dụ như cây liễu được không?

– Thì sao nào?

– Thì thế này. Bây giờ tớ sẽ đi tàu điện ra ngoại ô. Tớ sẽ tìm cây liễu ở đó và bẻ một cành đem về.

– Để làm gì? Galia hỏi lại

– Nếu ta đặt nó vào một cái bình và để bên ô cửa - thật tuyệt vời. Những làn sóng mềm mại sẽ đâm chồi nảy lộc, sau đó là những cái lá nhỏ...Tớ vào lớp học của mình: “ thế là có một góc thiên nhiên sống động làm quà tặng cho chúng ta”. Các bạn có nhìn thấy không? Ngoài cửa sổ là mùa đông, trên cửa sổ sẽ là một mùa xuân. Tạm biệt các cậu nhé.

Và Xerioza nhảy tung tăng về phía cổng.

– Ôi, làm gì bây giờ! - Maruxia nói – Còn bọn mình thì sao? tớ cũng muốn có một cành liễu.

– Có thể, vậy người ta có bán cành liễu không nhỉ? – Verotrka hỏi
- Tớ sẽ đi ngang qua Kios bán hoa xem ở đó người ta có bán gì không. Nó ở ngay sau góc vườn hoa.

– Các bạn ơi, chúng mình đề xuất như thế này nhé – Maruxia phấn khởi – Chúng mình sẽ đi đến đó, tớ sẽ lấy tiền ở chỗ bà tớ.

Maruxia nhanh như cắt chạy xộc vào cửa.

– Bà ơi – cô bé la to – Bà đưa ngay tiền cho cháu – Cháu cần mua cây liễu cho nhà trường. Người ta đang bán nó ngay góc vườn hoa.

– Được thôi – bà nói - chỉ có điều các cháu không được đi mất tầm đấy.

– Chúng cháu không đi mất đâu – Maruxia nói - vậy làm sao tìm được cành liễu về bây giờ.

Và đây là Kios bán hoa. Một kios bán hoa giấy.

– Ở đây có bán cành liễu không ạ? Maruxia, Vera, Galia đồng thanh hỏi.

– Các cháu làm sao thế - người bán hàng trả lời – lấy đâu ra cành liễu bây giờ. Đợi sau ba tháng nữa nhé, lúc đó tuyết sẽ tan. Khi đó thì mua.

– Thế bác không có cành nhỏ nào à?

– Chúng tôi không buôn cành. Nhưng các cháu cần cành liễu để làm gì? Hãy mua hoa đi.

– Thôi đi về nhà đi các bạn – Vera giục - liễu cũng chẳng có mà cành cũng không.

Đúng lúc này một chiếc tàu điện leng keng đi qua.

– Hãy nhìn kìa – Galia kêu lên – Xerioza kìa – Xerioza sẽ kiếm cho chúng ta.

– Bao giờ cậu trở về đấy? - Maruxia hỏi Xerioza.

– Sau một giờ - ngay gần đây thôi – Xerioza trả lời và đi khỏi

– Vậy là... họ sẽ có một góc liểu còn bọn mình thì lại không...

– Các bạn ơi - bỗng nhiên Maruxia quyết định – chúng mình đi đi.

– Để làm gì? Vera hỏi

– “Để làm gì, để làm gì” để kiếm cành liểu chứ để làm gì. Cô Anna Ivanova sẽ rất vui mừng. Chúng mình sẽ đến lớp: “Chào các bạn, sẽ có một món quà cho các bạn vào góc thiên nhiên của lớp” - “Các cô gái thật giỏi - cô Anna Ivanova sẽ khen vì chúng mình đã mang cành liểu đến”.

– Còn ở nhà thì sao? Galia nói – chính cậu đã nói: “Bây giờ tớ đã là cô gái biết vâng lời”. Vậy bây giờ cậu lại đi chơi không xin phép.

– Không xin phép! – Maruxia nổi giận - thế mà là không xin phép. Tớ đã nói với bà chúng mình đi tìm cành liểu và sẽ trở về. Thôi đi đi.

Ông trời rọi những tia nắng từng bừng. Các cô gái đồng thanh quyết:

– Thôi được rồi, đi nào.

Còn bây giờ vấn đề là số tàu điện nào có thể đi ra ngoại thành, rồi lăn đến bến cần đồ, leng keng và ầm ầm...

Nhanh lên, nhanh lên!

Cuối cùng các cô gái đã chọn cho mình được toa tàu với những chỗ ngồi đối diện cửa sổ. Người phụ trách tàu giật dây kéo chuông – nào lên đường!

Những dãy phố quen thuộc chạy ngang qua những ô cửa sổ, rồi những phố lạ và cuối cùng không còn phố nữa. Sau những ô cửa sổ thấp thoáng những ruộng rau, những cánh đồng, được phủ đầy bởi tuyết...

Toa tàu vắng tanh. Chỉ còn lại những hàng ghế và mình ông già với bộ râu dài ngồi đối diện các cô gái. Ông lắng nghe chuyện của các cô gái. Bỗng nhiên ông gọi họ lại:

– Các cháu học sinh lớp Một, các cháu học sinh lớp Một ơ, các cháu đi đâu đấy?

– Chúng cháu đi tìm liễu

– Các cháu cần liễu để làm gì?

– Để đưa vào góc thiên nhiên của lớp ạ - Maruxia giải thích – chúng cháu sẽ cắm nó vào nước và nó sẽ nảy chồi. Cô Anna đã kể cho chúng cháu về điều đó. Chúng cháu rất thích điều này.

– Điều này khiến ông cũng rất vui! Ông sẽ làm bạn với các cháu nhé – người hành khách có bộ râu nói – Ông là bác học, là nhà thực vật học. Cả cuộc đời ông nghiên cứu về cây cối, ông có rất nhiều điều thú vị về cây cỏ, về hoa.

– Ôi, vậy ông đến trường chúng cháu đi! Ông hãy kể đi – Các cô gái khẩn khoản yêu cầu.

– Ông sẽ đến. Ông rất vui lòng. Các cháu học trường nào vậy?

– Trường số 156 ạ - Galia trả lời.

– Ông nhớ...Thôi được rồi, bây giờ ông có giờ lên lớp không thì ông đã đi cùng các cháu kiếm liễu rồi. Các cháu đi thêm hai bến nữa nhé. Nhớ quan sát thật kỹ. Các cháu sẽ nhìn thấy liễu nếu như người ta chưa vặt trụi nó đi...Hãy nói đi, vậy ở nhà mọi người có biết các cháu đi lấy liễu không?

– Bà cháu có biết ạ - Maruxia trả lời.

Thôi nào, các cháu – ông bác học nói: Tạm biệt các cháu – ông già vẫy tay và bước ra khỏi tàu điện.

Các cô gái cũng chui ra khỏi toa tàu.

Rừng ngay gần đây thôi. Đi qua cánh đồng là cháu tới rừng.

Các cô gái sỏi bước trên con đường nhỏ giữa những hàng cây cao. Các cô quan sát kỹ và tìm nhưng trong rừng tuyệt nhiên không có cành liễu nào cả. Ở đây rất nhiều tuyết, nhiều hơn cả trong thành

phố. Con đường nhỏ sau đó cũng dần mất hút. Nhưng Maruxia vẫn gan lì tiến về phía trước. Các bạn gái im lặng bước theo bé.

Verotrka đi sau cùng, suốt thời gian toàn nhìn quanh.

– Maruxia! - cuối cùng thì cô cũng kêu Maruxia bằng giọng run run. – Maruxia à.

Maruxia không trả lời. Bé bước về phía trước một cách dứt khoát.

– Maruxia ơi – Verotrka van nài – chúng mình quay trở lại đi - Ở đây im ắng quá...Maruxia, Maruxia à. Hình như ai đó nấp trong những bụi cây và đang nhìn chúng ta kìa...chao ôi!

Một khối tuyết trên cành cây bỗng đổ sập xuống, nặng nề rơi bịch xuống đất. Một con chim nào đó bay vút qua những thân cây, biến mất vào rừng rậm.

– Cậu nhìn kìa! – Verotrka hét lên

– Thì sao, cái gì thế? Cậu làm sao thế, ngốc ạ, cậu sợ à? – Maruxia nói.

– Đây chỉ là con chim nó bay qua thôi. Con chim! Cậu hiểu không? Cảm giác như là chim gõ kiến. Nó không bay về phương nam. Nó ăn sâu bọ, côn trùng. Thật buồn cười là cậu sợ cả con chim. Chúng mình không còn bé bỏng nữa - phải không Galia.

– Đúng vậy! – Galia đồng tình. Và ngay lập tức chêm vào – nhưng đằng nào thì chúng ta cũng nên về nhà. Tớ cũng muốn quay về thành phố rồi. Vera nói đúng đấy - nơi đây im ắng quá. ..

Maruxia lắc đầu:

– Thôi được, các cậu đúng là các cô gái bướng bỉnh, được, đi nào.

Các cô gái quay ngược trở lại. Bỗng nhiên có con sóc với cái đuôi bông lao qua thẳng trước mặt các cô gái từ cành thông xuống cây thông.

Ôi, con sóc nhỏ - các cô gái hét lên sung sướng. Con sóc bị chết cồng trên cành thông lắc lư.

– Chú sóc thuần hoá, đúng là đã thuần hoá! – Maruxia thì thào. Giá như có thể bắt nó đem về cho góc thiên nhiên của chúng ta, điều đó còn tốt hơn bất kỳ cành liễu nào... sóc, sóc ời, kix kix kix!

Maruxia nhón chân lên lên đến gần cành thông, nhưng con sóc vẫy đuôi, nhảy vào bụi rậm.

– Ôi! – Galia kêu toáng lên

– Sóc ời, mày ở đâu thế? Maruxia gọi

– Hãy nhìn kia – Vera thì thào

Tại cành bạch dương trên cao sóc đang ngồi vắt vẻo, ngoáy đầu và liếc nhìn các cô gái. Nhưng hai cô gái đã kịp chạy đến cây bạch dương, như trêu ngươi, sóc bèn nhảy sang cây khác. Các cô gái lần theo dấu vết của chú sóc và tiếp tục, tiếp tục dần sâu vào rừng.

Chiều tối đã về sau ô cửa. Bà ngồi bên cửa sổ nhìn ra phố.

Trên phố gió đã nổi. Tuyết đã bắt đầu rơi dày đặc.

– Bọn trẻ biến đi đâu mất thế này – bà cầu nhàu. Bà mặc áo và đi ra ngoài sân. Xerioza đang đi ngược lại với bà.

– Xerioza, cháu có nhìn thấy Maruxia và các bạn gái đâu không?
– Bà hỏi.

– Cháu có nhìn thấy – Xerioza trả lời – nhưng mà lâu rồi ạ.

– Cháu ở ngoại ô về. Có lẽ các bạn đứng ở sau góc vườn hoa.

Bà đi ra phố - nhìn quanh vườn hoa.

Ở đó vắng lặng.

Trời tối dần hơn – Các cô gái vẫn đang say sưa giữa các cây cối.

Vera bật khóc. Galia cầu nhàu:

– Thì chính cậu có lỗi! cứ nói “đi nào, đi nào” để bây giờ chúng ta bị lạc đường.

– Thôi im đi – Maruxia nói – Cô Anna Ivanova nói: Trong lúc hoạn nạn cần phải biết giữ đoàn kết.

– Rừng hoang vu quá! – Vera kêu khóc. Đúng là trông rừng hoang vu quá. Y như trong tranh ấy.

– Chúng mình đến đây bằng tàu điện. Để đến với cánh rừng hoang vu cần phải đi thêm mấy tuần nữa. Cậu quên rồi à?

Đôi lúc các cô gái đi lặng im.

– Im nào - bỗng Maruxia lên tiếng.

Các cô gái lặng yên nghe.

Ở đâu đó, khó mà biết là ở đâu, cứ như là ở trên cây cao, có cái gì đó đang hát, réo rất ngân dài và rầu rĩ.

Các cô gái nhắm mắt trong sợ hãi.

Tớ đã nói rồi – Vera thì thầm - rừng này thế nào ấy...con sóc dẫn đường chúng ta rồi bỏ rơi chúng ta.

– Đây là do cái gì đó rít thôi! – Maruxia sung sướng kêu lên. Đây là chuông điện báo. Những đường dây điện gầm rít đấy. Chính chúng đấy... đi đi. Chúng mình đi dưới những dây điện báo, rồi sẽ dẫn đến một trạm điện báo nào đó. Và chúng mình sẽ đánh điện về nhà: “Xin hãy thứ lỗi, chúng con đang bị lạc. Maruxia, Galia, Vera”

Các em trở nên hoan hỉ hơn, suốt thời gian thỉnh thoảng lại ngược nhìn lên phía trên để không bị mất vật dẫn đường, các em chạy dọc trong rừng tối. Lúc này các cô gái đã vui hơn - chạy tung tăng và đồng thanh hát:

– Thì cứ gầm rít, gầm rít, gầm rít đi! Maruxia tiếp tục lẩm nhẩm trong đầu:

– “Xin hãy đưa dẫn chúng tôi về đến nhà!”

– Cứ gầm rít, gầm rít, gầm rít đi, xin hãy đưa dẫn chúng tôi về đến nhà” - tất cả đồng thanh hát.

Các cô gái chạy dọc theo đường dây điện thoại. Bỗng dưng Verotrka vừa mới hát và nhảy múa xong tự dưng biến mất. Cứ như là cô vừa không có ở đây.

– Verotrka ơi – Galia thất thanh hét lên – và cũng biến mất.

Maruxia đứng im bất động – nhìn ra chỗ mà các bạn của bé vừa nhảy múa trong nỗi sợ hãi.

– Galia, Vera, các cậu đâu rồi? – Maruxia kêu lên.

– Bọn mình bị tụt xuống hố - nghe thấy tiếng cảm giác như từ dưới đất vọng lên.

– Bây giờ tớ đỡ Vera còn cậu thì đưa tay cho cậu ấy - vắng giọng của Galia.

Maruxia nằm cạnh miệng hố. Bé chìa tay. Galia thì đỡ Vera.

Trượt, rơi xuống, rồi bật ra, cuối cùng Verotrka cũng được đưa lên khỏi hố tuyết.

– Thế còn cậu? - Maruxia hỏi.

– Tớ tự được – Galia trả lời

– Thôi đưa tay đây, đưa tay đây – Maruxia kêu lên. Galia nhảy lên, kiễng trên đầu ngón chân nhưng vô ích. Cô không tài nào với được tay Maruxia.

– Ôi, thế là bạn ấy phải ở lại đó – Vera thút thít.

– Yên nào – Maruxia ngăn Vera lại. Yên nào. Tớ nhớ ra rồi. Cô Anna Ivanova đã đọc truyện về vận động viên leo núi. Maruxia tháo khăn ra và ném một đầu xuống hố. Này, thay cho dây thừng...Galia, cậu nắm chắc vào nhé.

Maruxia và Vera nắm đầu kia, cuối cùng đã lôi được Galia lên khỏi miệng hố.

– Giỏi tuyệt! cô nói với Maruxia. Cậu thật cừ. Cậu đã nghĩ ra.

Các cô gái lại phải nhìn lên phía trên để tìm dây chỉ dẫn đường của mình.

Cơn bão tuyết càng mạnh lên. Trời càng tối.

Dây điện thoại dẫn đường cũng biến mất. Không tài nào nhìn thấy chúng đâu cả.

– Dây điện bị mất tiêu rồi . Ai dẫn đường cho chúng ta bây giờ. Vera bật khóc.

– Thôi đi đi – Maruxia ra lệnh. Đằng nào thì chúng ta cũng đi, đi đi. Tớ nhớ là chúng đã dẫn chúng ta đi đâu.

Có tiếng còi báo động trong thành phố.

Trong căn hộ của Maruxia – có mẹ của Maruxia, bà của Maruxia. Mẹ của Galia và mẹ của Vera. Cả cô Anna Ivanova cũng ngồi đây. Cô gọi điện cho đài phát thanh, còn bây giờ gọi cho cả công an.

– Tất cả đã rõ - đồng chí giáo viên ạ - trưởng trạm công an trả lời. Bây giờ chúng tôi sẽ truyền lệnh xuống tất cả các trạm chi nhánh. Lệnh gấp đi tìm các cháu.

Tại các trạm công an, những người trực ban đã nhận được bức điện: “Có ba cô gái, học sinh trường số 156, đã rời khỏi nhà nay chưa về, áp dụng mọi biện pháp cần thiết”. Và chiếc loa phóng thanh trên phố cũng kêu rất to: Có ba cô gái, học sinh trường số 156...

Nhà thực vật học quen thuộc với chúng ta đã dừng lại ven đường, ông sửng người bên chiếc loa.

– ... Maruxia Orlova - chiếc loa lại tiếp tục, Galia Boromưikova và Vera Petrova đi từ sáng sớm hôm nay chưa trở về nhà. Yêu cầu tất cả những ai nhìn thấy các cháu thì báo qua điện thoại cho trung tâm số 5-32-36.

Nhà thực vật học lấy trong túi đồng xu 10 côpếch, chạy tới cánh cửa bên ngoài có ghi: Nơi gọi điện thoại tự động ấn số: 5-32-36.

Cô Anna Ivanova an ủi bà và mẹ.

– Chúng ta sẽ tìm thấy, tìm thấy thôi – cô nói - cảnh sát sẽ đi tìm các cháu, những học sinh cũ của tôi đang học lớp Bảy cũng toả đi hỏi nhà các bạn gái của Maruxia. Tôi cũng đã gọi điện cho ông hiệu trưởng. Ông ấy cũng đã gửi chiếc ô tô của mình để khi nào cần đến.

Dưới cửa sổ có tiếng còi ô tô gầm rú to.

– Đấy, xe đã đến rồi đấy – cô Anna Ivanova nói - cả nhà đừng lo!

Chiếc xe to lớn băng nhanh trên đường nhựa. Ngồi trên xe là cô Anna Ivanova, nhà thực vật học và chú lái xe công an.

Các cô gái chạy dọc theo rừng. Họ đã thoát ra đến khoảng rừng thưa rộng và bước chậm chậm.

– Ai đó đang chạy – Galia thì thầm – Ôi, chó sói! chó sói!

Đúng thực có một bóng đen to lớn đã tiến gần đến các cô gái bằng những bước nhảy lớn.

Các cô gái xô nhau chạy. Vera nhìn xung quanh và bị ngã xô vào đồng tuyết.

Còn con sói tiến gần, tiến gần...

Verotra hai tay bưng lấy đầu, hét lên:

– Cứu tôi với! Xin hãy cứu tôi với, mọi người thân mến ơi, mọi người yêu quý ơi...

Maruxia túm được ngay cái gậy trời lên từ đồng tuyết. Bé quên mình, khua tuyết vọng và ném ngược thẳng về con chó sói.

Các cô gái đứng nhìn...

Xa xa, qua màn sương tối, sau cánh rừng thưa có những đốm lửa. Các cô gái lang thang giữa các cây rừng, nhìn nhau và nháy mắt. Cuối cùng, chúng dàn hàng bao vây bởi hình bán nguyệt, di chuyển lên phía trước, tiến dần về phía các cô gái.

– Bọn cướp - Vera thì thào.

– Không, không, không phải – những con chó không giúp gì cho bọn cướp đâu. Cảnh sát đấy.

Maruxia lao về phía con chó. Nó ngoe nguẩy cái đuôi. Khi Maruxia muốn âu yếm thì nó chịu yên. Nhưng khi Maruxia muốn chạy về phía trước thì nó lại chặn đường cô và gầm gừ.

– Hãy tránh ra – tao cần phải nói chuyện với các chú cảnh sát để họ còn chỉ đường giúp chúng tao chứ.

Con chó không chịu nghe.

– Hãy tránh ra – Maruxia yêu cầu – chúng tao không phải là bọn cướp đâu. Bọn tao đơn giản chỉ là những người vô tình muốn rời khỏi nơi đây thôi. Còn họ đi tìm bọn cướp.

– Đẳng nào thì họ cũng đi lại đây – Galia nói. Và đúng rõ ràng dây xích của bốn hình thù màu đen đang di chuyển về phía trước. Bây giờ thì nhìn rõ những đốm lửa. Đó là những ánh đèn trong tay những người đang đi. Ánh sáng rọi vào các cô gái đang quần chặt lấy nhau. Và các cô gái nghe thấy giọng quen quen:

– Maruxia! Galia! Vera!

Các cô gái khẽ kêu ối lên.

– Các cô gái, tại sao các em không đáp lại? Một giọng quen quen hỏi lại.

– Cô Anna Ivanova! – Maruxia hét lên - tất cả đám đông vây quanh các cô gái. Ở đây có cả nhà thực vật học, chị phụ trách đội và các chú cảnh sát. Còn đích thân cô Anna tiến lại gần các cô gái.

– Nào, các cô gái. Các em đã khiến cô rất giận. Điều gì đã làm chúng ta xa rời nhau như thế này. Chúng ta đã học tập, trò chuyện và cùng hoà thuận, vậy mà mọi cái giờ đây trở nên vô ích!

– Chúng con đi tìm cảnh liêu cho góc thiên nhiên – Maruxia lí nhí chỉ đủ để nghe.

– Đúng rồi – nhà thực vật học lên tiếng – các cháu đã làm buồn lòng cô giáo. Lại còn cô giáo nào nữa. Vẫn chưa hết, cô giáo đã đi

nửa vòng thành phố như thế nào... và tất cả chỉ để giúp các cháu. Thật không ngoan chút nào.

Chiếc ô tô lao thật nhanh. Các cô gái ngồi cạnh cô Anna Ivanova. Chúng không rời mắt nhìn cô. Maruxia rụt dè dơ tay.

– Nào, hãy nói đi – cô Anna Ivanova cho phép. Maruxia đứng dậy. Ô tô lắc lư. Cô gái chút thì ngã.

– Thôi, con ngồi nói cũng được – cô giáo cho phép.

– Cô ơi, cô Anna Ivanova ơi, cô đừng nghĩ ngợi nữa...Maruxia rụt dè nói. Chúng con đã học được điều gì đó....

– Ví dụ? – cô Anna Ivanova hỏi lại.

– Ví dụ chúng con đã không cãi nhau trong lúc hoạn nạn. Sau đó chúng con cũng không sợ, không hề khóc lóc khi trời tối dần.

– Vậy à – cô Anna Ivanova nói – còn sau đó thì thế nào?

– Còn sau đó... sau đó tất cả chúng con đều cố gắng. Ví dụ như là... là... không mất tinh thần và đoàn kết...

– Bạn ấy còn cứu con thoát khỏi chó sói nữa – Galia khoe.

– Chó sói ở đâu ra? – cô Anna Ivanova ngạc nhiên.

– Là con chó ấy, nó trông thấy chúng con. Nhưng chúng con không biết nó chỉ là con chó. Chúng con cứ nghĩ là chó sói. Con bị ngã xuống. Con kêu ầm lên. Thế là Maruxia xông thẳng vào con chó! mắng nó!

– Điều này đã an ủi cô một chút – cô Anna Ivanova nói.

Các cô gái ngồi trong lớp học. Bỗng nhiên một cô giáo khác bước vào lớp:

– Mời các em ngồi xuống. Hôm nay cô sẽ dạy các em. Cô Anna Ivanova đi vào rừng tìm kiếm các em học sinh lạc nên bị cảm ốm.

Maruxia gật đầu buồn rầu.

Tại chiếu nghỉ của cầu thang, trước cửa nhà cô Anna Ivanova, Maruxia, Galia và Vera đang đứng gõ cửa.

– Bấm chuông chứ? Cậu sao thế? Maruxia bực mình nói.

– Thì cậu bấm đi – Galia trả lời.

– Cậu sao thế - cậu sợ à?

– Thế còn cậu thì không sợ?

– Tay tớ đang chết cứng đây này...

– Thế chả nhẽ tay chúng tớ thì không chết cứng...

Maruxia lắc đầu trách móc. Bé làm ra vẻ dũng cảm tiến về phía cửa ra vào và dừng lại.

– Nhìn hộ tớ xem nào – Maruxia đề nghị. Tóc đã được chải gọn gàng chưa? cổ áo không bị gập đấy chứ? Chúng ta không được phép làm buồn phiền người ốm đâu.

Các cô gái cẩn thận nhìn quanh nhau. Chỉnh sửa lại váy, áo, kéo tắt ngay ngắn, cuối cùng Maruxia tiến lại gần cửa bấm chuông.

Cánh cửa mở ra.

Tại ngưỡng cửa là một bà cụ tóc bạc phơ, trắng hơn cả tuyết.

A, chào các cháu – bà niềm nở chào – các cháu vào đi, đừng sợ. Các cô gái bước vào phòng chờ ngoài.

– Các cháu đến thăm con gái bà à? - Bà hỏi lại.

– Không ạ, chúng cháu đến thăm cô giáo cháu... cô Anna Ivanova...

– Nhỡ đây lại là con gái của bà thì sao? - Bà mỉm cười.

Và các cô gái nghe thấy giọng quen thuộc:

– Mẹ ơi, ai đến đấy ạ?

– Rồi con sẽ thấy – các vị khách còn đang cởi áo khoác và sẽ vào.

Cô Anna Ivanova hơi gầy và xanh, cô đang nằm trên đệm.

– Xin chào các em – cô Anna Ivanova niềm nở chào.

– Chúng em chào cô ạ - các cô gái khép nép đáp lại. Còn bà thì cười.

– Học sinh của con rụt rè quá. Thậm chí mất hết cả giọng... Ngồi đi, ngồi xuống đi, các cô gái bé bỏng – để bà đưa thuốc cho bệnh nhân chút.

Cô Anna Ivanova thở dài uống hết thìa thuốc, có vẻ như thuốc khó uống lắm.

Các cô gái không rời mắt nhìn cô.

– Nào, các cô gái, việc học hành của các em đến đâu rồi?

Các cô gái nhìn quanh nhau không trả lời.

– Có những điểm nào rồi?

– Nào, Valia, con nhớ xem con được mấy điểm số học?

– Con được bốn ạ - Galia trả lời.

– Còn con, Vera?

– Con được năm – Vera trả lời khẽ chỉ đủ nghe.

– Thế còn Maruxia?

– Con thì cô giáo không hỏi ạ.

– Có chuyện gì thế các cô gái? Cô Anna Ivanova ngạc nhiên – sao hôm nay các con chẳng giống mình chút nào?

– Chính các cô gái cũng đang ngạc nhiên đấy – bà nói – các cô gái ngạc nhiên vì cô giáo không chỉ sống ở trường, mà còn cả ở nhà, rằng cô cũng có mẹ, người đang lo lắng cho cô, rằng cô đang ốm, rằng cô đã gày và xanh đi.

– Cô Anna Ivanova – Maruxia thốt lên và nhào về phía cô giáo – cô hãy bình phục lại – chúng con sẽ không thể nữa – cô hãy bình phục lại nhé.

– Được rồi, cô sẽ cố gắng.

Các cô gái ngồi sau bàn học. Trong lớp tràn ngập ánh nắng. Bên ngoài cửa sổ là mùa xuân.

– Cô giáo đến rồi! – Galia kêu lên sau cửa và chạy về chỗ ngồi.

– Các cậu nhớ nhìn mình nhé – Maruxia thì thào– Cô Anna Ivanova bước vào lớp học. Các cô gái đứng dậy nhẹ nhàng và không một tiếng động, nhưng ngạc nhiên.

– Chào các em, các em ngồi xuống – cô Anna Ivanova nói.

Các cô gái đang ngồi. Bỗng nhiên một loạt dơ tay.

– Có chuyện gì vậy. Các em muốn nói gì? Cô Anna Ivanova ngạc nhiên.

Tất cả các cô gái đứng dậy, liếc sang Maruxia.

Bé vẫy tay. Tất cả lớp khẽ đồng thanh:

– Chúng em rất vui mừng vì cô đã bình phục.

– Còn cô rất sung sướng khi nhìn thấy các em – cô Anna Ivanova nói – Cô nói thật vắng các em cô rất buồn. Và cô thú nhận một điều: cô rất vui khi các em đón chào cô một cách thương yêu như thế - tất cả giống y như nhau. Như vậy suốt thời gian qua chúng ta cùng nhau làm việc hoà thuận. Và thế là cuối cùng, khi những bông hoa đang đua nở, những búp trên cây bắt đầu nhú thì chúng ta sẽ kết thúc năm học lớp Một

13. Mùa xuân đến như thế nào và nó đã đem gì cho các em học sinh lớp Một

Tại vườn hoa trước sân nhà Maruxia. Những chiếc lá trên thân cây bắt đầu nhú. Các bồn hoa đua nở. Maruxia, bà và mẹ đang bận bịu nấu ăn trong bếp.

– Ôi, bà ơi! Ôi, mẹ ơi! Hôm nay là ngày cuối cùng. Mọi người nói không biết con có được lên lớp Hai hay không? Maruxia lo lắng.

Có một hồi chuông. Chú bưu tá quen thuộc bước vào. Chú đang cầm trên tay bức điện báo.

– Ở đây có ai là Maruxia Orlova không? Chú thận trọng hỏi.

– Cháu đây ạ - cô bé trả lời.

– Cháu có điện báo - người bưu tá nói – cháu ký đi.

– Vâng ạ - Maruxia trả lời.

– Cháu cầm lấy bút chì đi– chú bưu tá đề nghị.

– Chú sao thế, chú làm sao thế. Cháu không còn bé bỏng nữa. Cháu đã viết bút mực từ lâu rồi.

– Bé chạy vào trong phòng và trở ra với chiếc bút mực.

Chú bưu tá chìa ra cho bé cái biên nhận.

– Không có dòng kẻ ạ - Maruxia sợ hãi - chỗ để ký thì hẹp quá.

– Có như thế nào thì cháu cứ ký tưng ấy – chú bưu tá đề nghị.

Maruxia cố gắng viết:

M. Orlo...

– Không sao đâu, đủ rồi. - người bưu tá nói và đưa cho Maruxia bức điện – cháu đọc đi!

– Cháu xin ạ - Maruxia trả lời và đọc: “Chúc mừng con gái lên lớp Hai...” và bỗng dưng Maruxia dừng lại. Bé đỏ mặt. Có một từ cháu không thể đọc qua được! Cô thú nhận bằng giọng yếu ớt.

– Từ nào vậy?

– “Тук” – Maruxia phát âm thử.

– À, đây có nghĩa là “Точка - dấu chấm” . Đây là cách viết tắt – chú bưu tá giải thích.

– Nhưng viết tắt không đúng – Maruxia quả quyết nói.

– Cháu không cần phải chú ý đến điều đó đâu. Cháu cứ đọc đi – chú bưu tá đề nghị.

– “...Trưa mai bố sẽ bay về. Hôn con. Bố”. Maruxia nhìn tất cả xung quanh. Bé chạy ào đến ôm lấy bà, mẹ và chú bưu tá.

Maruxia đã nhận bằng điểm. Lần này trong bằng điểm của cô một loạt toàn điểm năm. Bên dưới có xác nhận của nhà trường: Được lên lớp Hai.

– Maruxia ơi – cô Anna Ivanova ngạc nhiên - chẳng lẽ con không vui mừng ư?

– Con không vui mừng á? Đến lượt Maruxia ngạc nhiên – Cô sao vậy! Ôi, con không vui! ...Con chỉ nghĩ... rằng bằng điểm lần này sẽ không như mọi khi.

– Như khi nào?

– Con không biết. Con nghĩ...với những cánh đồng chín vàng. Với muôn vàn đoá hoa ...Lớp Hai đấy! Điều này có thể phát điên lên mất thôi!

Maruxia cùng bố mẹ đến trường vào buổi chiều. Khi đi qua chiếc loa công cộng, có tiếng nhạc phát ra.

Và một giọng nói trang trọng vang lên:

– Chúc mừng các em học sinh nam nữ lớp Một đang bước lên lớp Hai!

– Họ chúc mừng chúng con – Maruxia nói và mỉm cười tự hào.

....Trong hội trường của trường học. Đây không khí ngày lễ và hội trường được trang hoàng lộng lẫy.

Tất cả những lớp Một xếp thành từng hàng - những chủ nhân khởi xướng buổi lễ ngày hôm nay.

Các cô giáo, như những người chỉ huy, đứng bên cạnh các em học sinh nữ.

Người dẫn đầu hàng đầu tiên là cô Anna Ivanova - Lớp Một “A”

– Xin chúc mừng tất cả các em – thầy hiệu trưởng nói- Tôi xin chân thành chúc mừng tất cả các em, các cô gái. Năm học đầu tiên của chúng ta đã kết thúc. Vừa qua, các em đã lao động thực sự, bằng tất cả sức lực của mình – và các em đã có buổi lễ ngày hôm nay. Các em được nâng lên một bậc cao hơn. Bây giờ tất cả các em – đã là những nữ sinh lớp Hai của trường học Xô viết số 156. Các em hãy nỗ lực hơn nữa sau một dịp hè và nhanh chóng trở lại trường. Cho tới một năm học mới. Cho tới Mừng Một tháng Chín!

Tất cả vỗ tay thật to.

Trong hội trường có rất nhiều khách.

Và những cậu bé từ trường học bên cạnh cùng các cô giáo của mình được đặc biệt mời đến dự buổi lễ trịnh trọng này- trong số họ có cả Xerioza.

Trong hội trường có các phụ huynh, những người lãnh đạo của nhà máy mang tên Stalin, cả nhà thực vật học có bộ râu dài quen thuộc với chúng ta.

Bức màn được mở ra. Maruxia bước ra sân khấu. Cô tuyên bố:

– Bây giờ chúng em - những học sinh lớp Một...

Sau cánh gà có tiếng động.

Các cô gái thò đầu ra cánh gà. Các cô nhắc khẽ Maruxia. Các cô bé tranh nhau:

– Lớp Hai! Lớp Hai chứ!

Maruxia luống cuống, nhưng cô trấn tĩnh lại ngay như không có việc gì. Cô chỉnh lại:

– Cháu đã vô tình mặc lỗi. Giờ đây chúng cháu, những học sinh lớp Hai xin được biểu diễn.

Bước ra sân khấu là học sinh lớp Hai “A” với đầy đủ các bạn.

Các em học sinh đồng thanh hát:

*Lớp Một ơi lớp Một
Đón em vào năm trước
Nay giờ phút chia tay
Gửi lời chào tiến bước
Chào bảng đen cửa sổ
Chào chỗ ngồi thân quen
Tất cả chào ở lại
Đón các bạn nhỏ lên
Như đàn chim vỗ cánh
Tung bay trên đường dài
Những bạn thân yêu nhất
Tất cả lên lớp hai
Chào cô giáo thân mến
Cô sẽ xa chúng em
Làm theo lời cô dạy
Cô sẽ luôn ở bên
Lớp Một ơi lớp Một
Đón em vào năm trước
Nay giờ phút chia tay
Gửi lời chào tiến bước.*

Hết.